

వలసలభము. ఫల మధికము.
ఏలూరులో గొప్ప మేడ లాటరీ
మాట్టారి బ్రహ్మన్న గారి
కుమార్తె సర్వేశం తాలూకు మేడ.

రూ 16,500 లకు లాటరీ
చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

అయ్యలారా! (189)

కృష్ణాజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని హిస్టరీనికల
నెం 148 రు కలిగినటుంటిన్ని రెం దంతముల కలిగిన
నామీదను అద్దాల బీరునాల ఫిట్టింగునను, ఫలము సహా లాటరీ
మాట్టారుగా విక్రయించుచున్నాను. ఇంతవరకు చాలా చీట్లు
విక్రయించబడినవి. కొంచెము మాత్రమే మిగిలియున్నవి. చీట్లు
పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు యావత్తుపూర్తియైన వెంటనే
లాటరీ కలిపి తేది వ్రతించి ప్రచురపరచి యేలూరుపట్టణ
మాలో ఖురానా మనుష్యుల యెదుట లాటరీ వేయబడును
గనుక ప్రతివారూనూ వారి వారి యాదృష్టముల నిర్ణయించుకొనుట
కిది మంచికరణము. త్వరపడుడు. తరుణము మించిపోయిన
తరువాత పశ్చాత్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒకటి
రూ 5 ల మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమున తిట్టికట్టు, విశా
ములున్న కొందఱుగారు పోస్టుఖర్చులు పంపి జవాబు లేప్పించు
కొనవచ్చును. ఈ చీట్లవల్ల వసూలు అయ్యే సాయ్య కృష్ణాజిల్లా
యేలూరు పెద్దబజారులో అపరేటివు బ్యూరోలో మంచబడును.

2. ప్రతిగ్రామమునందును మంచి యేజంట్లు కాని
యను. మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కొందఱు
జవాబుకు టపాల బిళ్లలతో యిక్కడి సంతకము చేసినవారికి
(వాసిగాని, స్వయంశాసనము కాని) నెలనెలగా వచ్చును.

“చీట్లు కావలసినవారు, తమ ఆద్రష్టను స్పష్టముగా
(వాయువు చీటి 1-కి రు 5 ల చొ॥) పంపిన మణి ఆదరు చేసి
యెడల, అందిన వెంటనే చీట్లు టపాలో పంపించబడును.”

లాటరీ చీట్లు వి. పి. లో పంపబడవు.

ఏలూరు మాట్టారి సర్వేశం.
కృష్ణాజిల్లా. శుభ హస్తాక్షరము
1-7-1922.

మీ జాతకము

ఒక సం॥ రమ్మవరకు జరుగు సంకలు నెలలవారిగా
(వాయుటకు కట్టుము రు 2/-, జీవితముకొరకును దీత అంత
ర్వకలతో వాయుటకు రు 5/-, ఇతరకారము జీవిత మంతటి
లోను ప్రతి సం॥ రమ్మలో జరుగు ముఖ్యవిషయములతో వా
యటకు రు 8/-, జనన సం॥రం, నెల, వారము, గంటలు,
నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమును పంపవలెను. అన్ని
స్థలములనుండి మిత్రులైన యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చియున్నవి. జా
తకము అంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపబడును.

వి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్య,
కృష్ణవిలాస ఆగ్రహారము (ఎ)
పోస్టు మైనారు

పాలసంగంధిలేహ్యము

ఇది రక్తకుడికి శ్రేష్ఠమయినది. సహజమేహములు, మేహ
పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు
వాటిని ఖండించును. 4 దబ్బిల చాలును.

20 రు॥ డబ్బి 1-4-0 వి. పి. 0-8-0
కూష్మాండలేహ్యము.

అత్యుష్ణము, నిక్కాక, కాఠినిత, మలబద్ధము, కడు
పులో మంట, మొదలగు వాటిని హరించును.

2 డ॥ చాలును. 20 రు॥ డబ్బి 1-4-0 వి. పి. 0-8-0
పి. శి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(8851-4) పెరిశేపి—నెల్లూరుజిల్లా.

ప్రకటన

కొత్తక్యాంపు ఫర్నిచర్ శాల

సామానులు మేలనవి. ధరలు సరసము.

వలయువారు క్యాటలాగు నిమిత్తం వ్రాయించేది.

పి. వీరాసామినాయుడు అందుకో,
నరసారావుపేట, గుంటూరుజిల్లా.

గౌరవీ గ్రంథాలయమును గురించి ప్రముఖ లేమి యనుచున్నారు?

గౌరవీ గ్రంథాలయము యొక్క పనిని, యిది చేయు
చున్న సేవను తెలిసికొన వలయునని చాలమందికి భూతానాల
ముండవచ్చును. దీనిని కార్యకర్తావహులు తమంతట తాము
కర్షించుట కన్న గ్రంథాలయమును స్వయంశాసన దర్శించిన భారత
దేశ ప్రముఖ లీ విమయమై యేమి యభిప్రాయ పడినది ప్రక
టించిన వాగుండును. గ్రంథాలయ భవనమునకై విరాళములు
ప్రోగుచేయుచున్న యాదినములలో యీ ప్రముఖుల యభి
ప్రాయములు విరాళము లొసంగ దలచుకొనిన వారికి కొంత
ప్రోత్సాహకరముగ నుండును. శ్రీమన్ యస్. శ్రీనివాస
అయ్యగారు వారు చాలకాలము క్రితమే యీ గ్రంథాలయ
మును వీక్షించిరి. వారి తీర్థిని వ్రాయుచున్నారు. “ఈ పురా
తనపు పట్టణములో యిటువంటి ప్రతిష్ఠాపన ముందుట చాల
సంతోషకరము. ప్రతి పట్టణములోను ప్రతి పల్లెయందు నిట్టి
ప్రతిష్ఠాపన ముండవలెను. అరవ జిల్లాలలో నిట్టి ప్రతిష్ఠాపనము
వంటిది నే నెచటను జూచియుండలేదు.” కలకత్తాలో కై.
యస్. సి. యె. కార్యదర్శి యగు బి. సి. సర్కారుగారి లిట్లు
వ్రాసియున్నారు. “హిందూ దేశములో కై ప్రవేశింప ప్రతిష్ఠాప
నములలో యిట్టిది నే నెచ్చటను చూచుట కటస్థిపలేదు”
భారతదేశ దొరతాపు యొక్క గొప్ప గౌరవ రావుసాహెబు
హోసూరి కృష్ణకాశ్మీగారు 1920 సంవత్సరము జనవరినెలలో
యీ గ్రంథాలయమును చూచి తమ యభిప్రాయము నీరీతి వల్ల
డించి యున్నారు “గౌరవీ గ్రంథాలయమును చూచుట
వలన నా కపరిమితానందము కలిగినది. భారతదేశాభిమాను
లందఱును రాజమహేంద్రవరములో జరుగుచున్న యీ
సత్కార్యముకు కృతజ్ఞులై యుండవలయును.” గంగాము,
విశాఖము, గోదావరి జిల్లాల స్కూలుల యస్. పెట్టిలైన
సి. రావ్ గారు ఎమ్. ఏ. గారి 1919 సంవత్సరములో యీ
గ్రంథాలయము సందర్శించి యిట్లు తమ యభిప్రాయమును
వల్లడించినారు “ఈ గ్రంథాలయమును సందర్శించు భాగ్యము
నాకు లభించినందులకు నేను సంతసించు చున్నాను. ఉత్తర
సర్కారులలో యిట్టి యుత్కృష్ట గ్రంథాలయ మున్నదని
నే నెఱుంగను. ఇందుల తాళపత్ర గ్రంథములు చాల విలువ
గలవి. అందుచే భవనమును అగ్ని ప్రమాదము రాకుండ యస్
నూర్లు చేయవలయును. గ్రంథాలయ మిప్పటి భవనముకంటె
గొప్ప భవనములో నుండవలెనని” భారత శ్రీ విశ్వవిద్యాలయ
స్థాపకులు పూనా వాస్తవ్యులునగు ప్రొఫెసరు డి. కె. కార్యే
గారు గ్రంథాలయమును 1916 మార్చిలో సందర్శించి యాశీతి
గా వ్రాసియున్నారు. “ఒక ముఖ్యవిషయ మేమనగా యీ
గ్రంథములను చాలమంది శ్రీ లుపయోగించు కొనుచున్నారు.
శ్రీ లుకుకూడ నీరీతి నుపయోగించు ప్రతిష్ఠాపనములు హిందూ
దేశములో చాల యరుదుగ నున్నవి. ఇటువంటి గ్రంథాలయ
ములు హిందూదేశము నందంతట బయలుదేరవలయు నని నేను
కోరుచున్నాను.”

మొన్న ఆగష్టు 9 వ తేదీని పూనా వాస్తవ్యులగు
వైద్య పంచాసన కృష్ణకాశ్మీ క వ దే గారు తమ
మిత్రులతో గ్రంథాలయమును సందర్శించి వారి తీర్థిని వ్రాయు
చున్నారు “గౌరవీ గ్రంథాలయమును నా మిత్రులతో కలిసి
సందర్శించుటకు చాల సంతోషముగ నున్నది. గ్రంథాలయ
మునకు తగిన భవనము చాల యరుదనము. గ్రంథాలయ
కార్యదర్శులు చాలకష్టించి పనిచేయుచున్నారు. ఉదార స్వ
భావులందఱు గ్రంథాలయమునకు తోడ్పడవలయును” పితాపుర
ములో మొన్న పెట్టెబరులో జరిగిన ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తున
కు సందర్శకులుగా కన్నడ సాహిత్యపరిషత్తు తిరుగు వచ్చిన
పెం॥ భూతు వాస్తవ్యులును, నెల్రెం॥ కాలేజిలో పండితులు
నగు టి. యస్. వెంకన్నయ్యగారు గౌరవీ గ్రంథాలయమును
చూచుటకై ప్రత్యేకము రాజమహేంద్రవరమునకు వచ్చిరి. వా
రీతీని తమ యభిప్రాయమును వ్రాయుచున్నారు “నేనీరక
వినియున్న గౌరవీ గ్రంథాలయమునీ రోజున చూచుభాగ్యము
నాకు కలిగినది. ఇంత గొప్ప గ్రంథాలయము కార్యకర్తల నిధి యే
మియు లేక పోయినను ఇంతచక్కగ నడుపుచుండుటకు చాల
సంతృప్తికరము. గ్రంథాలయము చాల యుపయోగకరముగను,
చాలమంది చదువరులు నాశ్రించుచుండిన నున్నది. ఆంధ్రదేశ
ములో చాలమంది భవనములకు జమిందారులున్నారు. వా
రుదార స్వభావముగలవారు. అట్టివో ఇట్టి ప్రతిష్ఠాపనమునకు
కార్యకర్తల నిధి లేకుండుట చాల యాశ్చర్యకరముగనున్నది. గ్రం
థాలయము ధన సాహాయము చేయ తగినదియని వేరుగ చెప్ప
నక్కరలేదు”.

ఇవిగాక చాల యభిప్రాయములు వదలివేయబడినవి. వీశ్
కలింగ గ్రంథాలయముగ నున్నపుడేమి, తరువాత సర్వజనపును
కళాంధాగారుగ నున్నపుడేమి వసురాయ గ్రంథాలయము
నేమి ఇవియన్నియు కలిసి గౌరవీ గ్రంథాలయముగ నేర్ప
డిన తరువాత నేమి చాలమంది యాంధ్ర ప్రముఖులు గ్రంథాల
యము సందర్శించి కార్యకర్తావహులను ప్రోత్సహించి యు
న్నారు. వీరిలో శ్రీపితాపురము మహారాజగారు రాజా సాను
గంటి రామరాయంగారు, మోచర్ల రామచంద్రరావుగారు శ్రీ
కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు, భోగరాజు పట్టాభి సీతారా
మయ్యగారు, శ్రీ విక్రమ దేవరక్కగారు, జయలక్ష్మి రామయ్య
తుంటులగారు, కాశీవాణుని నాగేశ్వర రావుగారు, మున్నగు
వారు చాలమంది కలరు. వీరి యభిప్రాయములు స్థలవిస్తరభితిచే
వదలివేయబడినవి.

ఆంధ్రమండలములవా రెల్లఱును ఈ గ్రంథాలయము యొ
క్క యుత్కృష్టతను గుర్తించి తగినట్లు తోడ్పడ వలయు నని
కోరుచున్నాను.

రాజమహేంద్రవరము రెబ్బాప్రగడ సుబ్బారావు
8-10-22

తెనాలి శ్రీ రామవిలాస సభవారు

బెజవాడలో ప్రదర్శించునాటకములు.

- 12 గురువారము - రోషనార (శివాజివిజయము)
 - 16 సోమవారము - బొబ్బిలియుద్ధము
 - 19 గురువారము - నరకాసుర వధ
 - 23 సోమవారము - ప్రతాపరుద్రదీయము
 - 26 గురువారము - శ్రీకృష్ణరాయ భారము
 - 30 సోమవారము - రోషనార (శివాజివిజయము)
- వజ్ర బాబురావు.
(886) ఆంధ్ర మేనేజరు.

హిందీ - తెలుగు

చాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-0

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు
వీలయిన సులభ శైలిని వ్రాయబడినది.
తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

తపాలపెట్టె 212, మద్రాసు.

కలరా మాత్రలు

కలరా స్లేగువలనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము.
ఇది గాలియందు నీటియందు పరమాణువులైన విష
పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలినవెంటనే
మందును తినుట ఆవశ్యకము. కలరాయున్నచోట
నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము. డబ్బి 1-కి 0-6-0
అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు.

సత్య వత్స పాఖ్యానము

శిశు

భోగేశ్వర మాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇందు
శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణించబడియున్నది.
కవిత్యము కడుసరసమై ముద్దులుమూట గట్టు
చున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శేషట్టిన
జాతకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపదు.
ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,
7, కంబుకెట్టి పేటి, మదరాసు.

యధ్యములందు విషవాయువులను పయోగించుట

నూతన ద్రవము

ఈ విషయము ఆమెకావాలవ్యయలను ఎత్తవలసివచ్చును గాని వాటిని ప్రపంచమున కొక విన్నపమును ప్రకటించి, అందుపై ద్రవములను ఇండియా కృత్రికమును దీక్ష ఇంజనీరులు వ్రాయుచున్నారు :-

ఆమెకావాలవ్యయ వారీ ఫీల్డ్ సర్వేయరులను ఎత్తవలసివచ్చును గాని వాటిని ప్రపంచమున అనుభవము గలదు. యధ్యములందు అమెకావాలవ్యయ వారి విషవాయువులను ఉత్పత్తి చేయు విషయము పరిశోధన జరుగుచుండెను. అందులో కొక విషవాయువులను ఆర్థిక మగు విధ్యులవలన కల్గినవి. గాతీకన్న బరువును, దృఢత గోచరము కాకుండాగల్గును, సులభముగా విస్తారమును ప్రదేశములందు వ్యాపించి ధ్వంసముచేయు శక్తిగలిగినవిగ నుండుటకై ఈ పరిశోధనములు అనుభవించుచుండెను. ఒక విషవాయువు 7 సంవత్సరములకాలము భూమిని నిస్సార మగునట్లు గావించగలదు. మరియు ఒక విషవాయువు ఎట్టి మహావృక్షమునైనను ఒక గంటకాలములో ఎండిపోవునట్లు చేయును. వారమునకు ఆమెకావాలవ్యయ 810 టన్నుల విషవాయువులను, ప్రతి 410 టన్నులు, బర్మిని 210 టన్నులు ఉత్పత్తిచేయుచుండెను. ఈ విషవాయువుల శక్తిని కలిపించుటకై న్యూజిల్యాండులో శక్తి మార్పులు నగరమున 1500 గొట్టెలు, పంటలు కొర్రులు చేర్చబడుచుండెను. ఈ విషవాయువుల పరిశోధనము గలపుటకు కాగితములవారు 100,000,000 చాలర్లను మంజూర చేసియున్నారు. ఈ సంవత్సరమున 48 వేల టన్నుల పరిశోధన చేయుచున్నారు.

ద్రవ్యసహాయముచే జరుగుచున్న భౌతికశక్తియు వివిధ కాపు, రేడియో శక్తులను కేంద్రీకరించి ఉపయోగించుటచే మైక్రోలవీ ప్రదేశములను నిర్దిష్టము లగునట్లు చేయవచ్చును.

వాద్యమును వ్యాపించ చేయు క్రిమికీటకములను వాయు విమోచనములనుండి వెదకవచ్చును. ఆ ప్రదేశములందు వాద్యము వ్యాపించును.

యధ్య వివిధముగా పరిణమించినది. యధ్యపరమమునం దున్నవియు గాని పుకపులను శ్రీలంక పశువులను సంపుటకై తగు పరికరములను తయారుచేయుటకు వాగరిక ప్రపంచము ప్రత్యేకము కొట్టకొని భవమును కృత్యపరచెనని కొన్ని సంవత్సరములక్రింద చెప్పియుండెను ఈ మాటలను విశ్వసించువా యుండి యుండెను. మానవసృష్టావధానకే ఇది విరుద్ధమని చాచింది యుండును. పూర్వము యధ్యపరమములందుమాడే వైరులు కొన్ని మార్గాలను ఆర్థికమించి యుండలేదు.

ప్రభుత్వమున అడవిజాతులవారు విషము పూకపూసిన బొంబులను ఉపయోగించెడివారు. హోమరునకు పూర్వపుగ్రీకుల యుద్ధివాదక యుండెను. హోమరుగ్రంథమునం దిపదతి ఆర్యుల పుట్టు ఈ వాదావలంబడియున్నది. అయినను ఇట్టి విషవాయువుల ప్రయోగించుట అనమానకరమని వారు తలచుచుండెడి. మహాసం గ్రామములందు ఇట్టి హాసము ఎన్నడును జరిగియుండలేదు.

ప్రారంభములగు నడవిజాతులవారు నూతన యధ్యపరమములందు కొన్ని మార్గాలను పాటించుచుండెడివారు. ఆ పే న్నిలు వైరులవట్లు ప్రకటించు మగు వేగార్థమును ప్రకటించుచుండెడి.

న్యూజిలాండులో రెండు అడవిజాతులవారికి యధ్యము జరుగుచుండెను. ఆ దేశ వాటివాడుకును ఈ విషాధ్యము వ్రాసి పంపెను :-

"మాయధ్యపరమములు కలపూర్వముగా ఖర్చుఅయినవి. మీరు మాకు ఒకటిగా కొంతసామాను ఇయ్యనియెడల యధ్యము చేయుటకు సిలువెదు." తక్షణమే విశోధకుగు నాయకుడు మందుగలదు పంపెను. యధ్యము తరుగ ప్రారంభించబడినది. ప్రభుత్వమున విరుద్ధాధ్యపరమము, దైవమునకు బలిఇచ్చి శివానునై రంజులపూసకొని కృత్యములు ఈ కలు ధరించుకొని యధ్యము పుకపుమించెదను. వైరుల పట్ల వేగార్థము ప్రకటించుట యే వైరుల కంటె లక్షణమని ఎత్తవలసి ఆగిరించు చుండెడి. వెనిస్సులను యధ్యమునందు వైరులు కను ప్రతిపక్షలవై గోరము గలవారయి మార్గాలలో ఆవరించుచునే యధ్యముచేయుచుండెడి. యధ్యము ముగిసిన పిమ్మట వైరుల సేవాధిపతి యగు సోల్సుగారు ఇంట్లాండుకు వచ్చియుండెడి. అడవిజాతుల వారికి ఆర్థికమగు గోరము జరిగెను. పూర్వము వైరులుకాని వారు పీడింబడుట మిగుల అరుదుగా నుండెను.

ఒక దేశమువారు వరియొక దేశమువారిని మంచి భయపడుచున్నారు. ఈ భయమే యధ్యములకు కారణము. కొంత సమయములందు విషవాయువుల పరిశోధనము జరిగిన జరుగుచున్నది. ఈ పరిశోధనలు యధ్యపరమములందు సంపూర్ణముగా ఉపయోగించబడును. ఎంతవరకువైనను సరే సాధనములన్న వాటిని సమయము వచ్చినపుడు ఉపయోగించుట కెవ్వరును వెనుకీయరు. కొన్ని దేశములలో పౌరులు ఎల్లప్పుడు చిన్నకత్తులు ఖర్చులను చేతయించు ధరించుచుండురు. ఈ దేశములందు చిన్ని తిగవు వార్తకొ ముయుచున్నది.

ప్రభుత్వ అధికారులు తక్కిన విషవాయువులను ఉత్పత్తిచేయుటకై విశాస్త్రజ్ఞులను కల జీవక కాలమును కృత్రికపరిపాక. వాద్యములను పురుగుటకు మాణుగ వాద్యములను వ్యాపించ చేయు వైరులుకాదు నుండెను. ఇట్టి వైరులకలకు ప్రభుత్వ ప్రాధాన్యము కారణము.

ఇతర ప్రభుత్వములవలననే మనముకాదే చేయవలసియుండునని ప్రభుత్వమువారు సమాధానము చెప్పిచున్నారు. పౌరుల భవమును మానవజాతిని ఆంధ్రమించుచుటకు ఇట్లు దుర్వినియోగమునకునుండే పౌరులు ఉపయోగించుట ధర్మముకాదు. మారు ఆధుగులు వెదకబట్టి మైక్రోవాద్యపుల ప్రదేశములందలి ప్రతి ప్రాణిని చంపాల విషవాయువులను ఒక్క వాయువిమోచనము వ్యాపించజేయుగలను. ఇట్టి వాయువిమోచనములను కొన్నిటిని ఉపయోగించిన ఒక గొట్టెకట్టెలమున ఉదయమగునపుడుకే పీనుగులకెంటుగ మార్చవచ్చును.

ప్రతిభాకాలు లగు కాస్త్రజ్ఞు లిట్టి కత్తులను సృష్టించుచున్నారనియు ప్రభుత్వ అధికారులు కారణ మనియు ఎల్లరు గమనింప వలసి యున్నది. యధ్య సమయమునందే యాసాధనము ఉపయోగించెదనునని తలచుటకు సిలువెదు. వాగరికము ఆంధ్రమించెదను నుండునని కొన్ని ప్రభుత్వములవారు తాడేరించు చున్నారు. పోలి విరులు ఈ విషవాయువులను కొంత సమయములందు నూతన ఉపయోగించ వచ్చును. మరియు ఆమెకావాలవ్యయ వాగ్ధిగులు కొంతసమయములందు వాద్యమును వ్యాపించ చేయుటకై ప్రయత్నింప వచ్చును. వార్తలుగావించు వారికి ఈ పరికరములు ఆర్థికతలముగ నుండగలవు.

వాగరికము ఆంధ్రమించెదనుటకు కొంతసమయమున్న ప్రయత్నములు ఎదుర్కొనుటయందుని నేను విన్నవించుచున్నాను. వార్తలు తీరుమునై శ్రద్ధహించి ఇట్టిపనులు చేయుటకు పనివా రెవ్వరును ఆగిరింబగూడదని తార్కాణముట యుక్తమని నేను ఆ భి ప్రాయ సదుచు న్నాను. ఇది యొక ఆరామకరమగు కలహ. అయినను ఈ నూతనోపద్రవమును ఎదుర్కొనుట అనవలయు, ఈ పిచ్చి 1914 వ సంవత్సరము ప్రారంభవయ్యెను. ఇంకను యీ పిచ్చి కుదురలేదు.

ప్రాథమిక బాలికాపాఠశాలలు

ప్రచురణసంఘము

1920 సంవత్సరపు ప్రాథమిక విద్యాకాసము ననుసరించి కల్లా విద్యాసంఘములు స్థాపించబడినవి. ఏజన్సీ భాగములందలి పాఠశాలలు మాధ్యమిక పాఠశాలలుగా మారుదగిన పాఠశాలలకన్న ఇతర ప్రాథమిక పాఠశాలలవై ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణాధికారముండుట అనవలయు. ఈ ప్రాథమిక పాఠశాలలను లోకలుబోర్డులవారి స్వాధీనముచేయు విషయమై గైకొనగా 150 ప్రాథమిక బాలికాపాఠశాలలను జరుపుటకు లోకలుబోర్డులు అంగీకరించినవి. ప్రభుత్వమువారు కొంత మొత్తము (గాంటు) ఇచ్చుచుండెదరు. ఈ విధానము 1922 సంవత్సరంబు 1 వ తేదీనుండి అమలునందుంచబడును. ప్రభుత్వమువారిచే నిర్మింపబడిన పాఠశాలలకు చేరిన భవనములు సామానులు, పుస్తకములు లోకలుబోర్డుల స్వాధీనము చేయబడినవి. లోకలుబోర్డులు ఏదైన సంగతి యుండునట్లెను.

రెడ్డిజనసంఘము

మే 16 వ తేదీ మొదలు అక్టోబరు 7 వ తేదీవరకు సంఘమున కియ్యబడిన విరాళములను కొరతవచ్చుటకు ఇ. వి. నుండెరెడ్డిగారు ప్రకటించుచున్నారు.

రెడ్డిజనసంఘము		
(1) డి. పి. శేషారెడ్డిగారు శేరిలింగంపల్లె	రూ.	1000-0-0
(2) వనపర్తి మహారాజుగారు కమారు రాజు వివాహసందర్భమున	"	500-0-0
(3) డి. శుభారెడ్డిగారు, శేరిలింగంపల్లె	"	100-0-0
(4) ఎర్రకు వెదకెంటురెడ్డి	"	200-0-0
(5) వి. రంగారెడ్డిగారు (నెల్లూరు) ఆడయారు	"	100-0-0
(6) రామారెడ్డిగారు, మరగాల	"	100-0-0
(7) డి. ఎల్లారెడ్డిగారు దుద్దికర్తి	"	50-0-0
(8) వి. శుభారెడ్డిగారు శేరిలింగంపల్లె	"	100-0-0
(9) సి. పి. రంగారెడ్డిగారు యం. యల్. సి.	"	200-0-0
(10) 1917 సంవత్సరం రెడ్డి మహాసభ విధి నిలువ	"	2000-0-0
(11) వి. రామారెడ్డిగారు వెల్దుర్తి	"	100-0-0
(12) పి. తిమ్మారెడ్డిగారు పత్తికొండ	"	100-0-0
(13) యం. తిమ్మారెడ్డిగారు నూరూరు	"	25-0-0
మొత్తము రూ. 4575-0-0		

ప్రత్యేక విరులు

- (1) పత్తికొండ వి. సి. నరసింహారెడ్డిగారు ప్రాధ్యకృతి రెడ్డి విద్యార్థులకు విద్యార్థి శేతముల విధి రూ 20000-0-0
- (2) వనపర్తి మహారాజుగారు 12 విద్యార్థి శేతములకు 2500-0-0.
- (3) రి. కోటారెడ్డిగారు సుద్దపల్లి గామము ప్రాంత విద్యార్థి శేతములకొరకు 1000-0-0.

మొత్తము రూ 22500-0-0.

సాంకేతిక విరులు

- 1. కొల్లూరు న్యాయవాదములరెడ్డిగారు కాకినాడ 25-0-0.
 - 2. కృష్ణారెడ్డిగారు వాయిలుపాడు 12-0-0
 - 3. డి. వీణారెడ్డిగారు కామరూపం 12-0-0
- మొత్తము 49-0-0.
- కరెన్సి మొత్తము రూ 27124-0-0.

అమ్మకము !

గొప్ప తగ్గింపు వెలులు !!

అమ్మకము !!!

ఇంకను 5 దినములువరకు మాత్ర మే తగ్గింపు ధరల ప్రకారము అమ్మకము జరుగును.

పట్టుచీరలు, కాశ్మీరము శాలువలు, రంగులు, టీవీడ్లు, ప్లానల్సు, చెక్కులు, ధోవతులు మొదలగునవి

అతి సరసముగా నిక్రయించబడును.

దయచేసి వచ్చి, లాభమును పొందుదు.

ధనమల్ చల్లం, పట్టుమరియితర వస్త్రముల వ్యాపారులు.

ప్రవర్తనకాల:- 46, రాటన్ బజారు, మదరాసు.

నా తానరణి నీతి

అనంత మే నందం,

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు - మారకపు రేటు.

మారకము.

బాంకి తెల్ల గాఢము ట్రాప్సు 15 15/32 పెన్సిలు

బాంకి డిమాండు డ్రాఫ్టులు— 15 1/2 పెన్సిలు

లండను డిమాండు డ్రాఫ్టులు } 15 19/32 పెన్సిలు

బాంకి కొనుగోలు రేటు }

మూడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 25/32 పెన్సిలు

ఆరు నెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు 15 15/16 పెన్సిలు

కలకత్తా మార్కెట్టు

కలకత్తా అక్టోబరు 9 సోమవారము సాయంత్రము

సరి కీక్రిందివిధముగ భరలు నిలిచెను.

గొర్రు మెంటు పెక్కురేటి.

5 0/0 యుద్ధబుణం (1928/47) 84

5 1/2 0/0 యుద్ధబుణం (1929) 100/15

6 0/0 బోంబు (1930) 100/4

6 0/0 బాండ్లు (1932) 100/8

5 0/0 యు. ఎ. బాండ్లు (1926) 97/2

ఇంజీయర్ బ్యాంక్

పూర్వీయిచ్చి వాటాలు 1862 రు.

కాంటి 362 రు

రైల్వే వాటాలు

బక్టీపూరు వీహారు 63 యల్

డాక్టరింగు హిమాలయ 150 రు.

మేమిన్ సింగు ఖైరాబాదు రైల్వేరేటు 63 రు

ప్రత్తివాటాలు

డన్ బారు 304 రు

కోనరాం 11 రు

7 /00 65 రు

మాయూరు మిల్లు

రూ 320

గోగు వాటాలు

బెంజమిన్ 5 డిస్కంట్లు పెంట్యూరి 10/10.

కైపు 38

గోర్రుపూరు 599

పూరా 44/4

ప్రిపరెన్షియల్ 95

నార్మల్ బాండ్లు 55/8

భాల్గోరా 11/4

బెంగాల్ నాన్ పూరు (సిఫరెన్సు 7 0/3

86

బాకారా నాన్ గూరు 87/12

భారీయా 80/4

బురాహూరు 81/8

హైస్కీలు కాలియరి 7

సిలా గోవిందపూరు 12/4

సాతెగ్నం 9/12

మదనతియేటరు మారకము 6/9

బ్యాంకి తంతిమారకము 1 పి-రి 21/32

డిమాండు బిల్లులు. 1 పి-రి 11/16

బొంబాయి - మేరుమార్కెట్టు.

బొంబాయి అక్టోబరు 6 వర్తకవారము

సాయంత్రము ముగిసిన వాటాలభరలు యాక్రందివిధమున

నిలచియుండెను.

అనామదాబాదు అడ్వాన్సు 8020 ఇండియన్ ట్రివింగు 210

బాంబాయి కాటక్ 1015 ఇండియన్ మాల్యా 602

బాంబాయి డ్రాయింగు 1855 కోహినూరు 1950

నెల్లూరు ఇండియా 4800 యూక్రేటు 640

నెలవరి 675 పెరలు 902

కోలాబ లాండు 2195 భోనిట్లు 806

కనెంటు 455 సిం పెట్టు 645

కరింభాయి 2140 సాపురి 280

డెవిడు 1940 ట్యుకే 4450

ఫబాలభాయి 1225 స్వాను 1080

ఇతర వాటాలు

కాతా హైక్ర—రూ 790

కాతా బరన్ అండు స్టీలు (అర్డినరి) 50

కాతా (డిఫర్) 195

కాతా అయిల మిల్లు—45

నెల్లూరు బాంక్—88/8

కాతా బాంక్—16

ధరలు

బొంబాయి. 3:—

ఇంగ్లీషు బార్ గోల్డు. 27/4.

తత్వణం వైసలా మింటుగోల్డు. 27/1/6

మొదటి తీర్మానము. 27/1/6

రెండవ తీర్మానము. 27/2/6

తత్వణం వైసలా బార్ మెండ్. 91/14.

చెన్న పురి బజారుధరలు

అక్టోబరు 10-వ తేదీ మంగళవారము.

(1) ధాన్యములు

కనియాల బా 1-1 రు 76 మొదలు 88 రు

బియ్యము బసాము మొదలు. 88 రు.

మనుమ తెనాలి బా 1-1 రు 12.0-0 14.0-0

మొదలు " డిటా " 15.8-0 16.0-0

డిటీవి " డిటా " 15.8-0 16.0-0

రాగులు ర. 164 బస్తా 1-1 " 9.8-0 10.0-0

మత్తులు " " 20.0-0 21.0-0

(2) వర్ష ధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-1 195 ర. రు 18.8-0 16.0-0

నెలలు " డిటా " 13.8-0 14.0-0

నెలలు " డిటా " 14.8-0 15.8-0

మినుములు " డిటా " 15.0-0 17.0-0

ఉలము " డిటా 164 " 9.8-0 11.0-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-1 రు 150.0-0 155.0-0

నెయ్య మ 1-1 " 18.0-0 28.0-0

కొండాపురం కరువెనకవర్ష బా 1-1 " 58.0-0 59.0-0

యితరప్రదేశము " 54.0-0 56.0-0

కరువెనకనూనె గామగ బా 1-1 రు 125 మినుకనూనె 120

అనువము నూనె బా 1-1 రు 118.0-0 119.0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చామకము బా 1-1 రు 140

కూరకము " రు 103.0-0 104.0-0

మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-1 రు 98.0-0 108.0-0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-1 రు 50, 55

రాజ్ మాన్టీ పాయకట్టు " రు 70, 75

బెల్లము బా 1-1 రు 48.0-0 52.8-0

చింతిపండు పాతవి బా 1-1 రు 35.0-0 48.0-0

" కొత్తవి బా 1-1 రు 61.0-0 72.0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం బా 1-1 రు 87.0-0 87.8-0

చదరం " 88.0-0 89.0-0

రఖండు " 89.0-0 90.0-0

(6) లోహములు

మెండ్ 100 కులంకు రు 98.0-0

బంగారము, తులము 1-1 రు 25.10-0

నవరము 1-1 రు 17.2.9

ఇత్తడి బా 18 రు 814.0-0 815.0-0

కాగి డిటా రు 345.0-0 రు 346.0-0

అస్మా కెక్కిర బ 1-1 రు 48.4-0 48.8-0

(7) రంగులు

సింహంపూర్పు 20 డిగ్రీలు అంబు పిపా రు 95.0-0

డిటా 16 డిటా రు 75.0-0

అవు క్రిష్ణుడు 20 డిగ్రీలు రు 97.0-0

డిటా 16 డిగ్రీలు రు 77.0-0

మొదటి తీర్మానము.

రెండవ తీర్మానము. 51/14.

92/8

మారకము

బ్యాంకు తంతిమారకములు 1 పిలింగు = 3 5/8 పె.

డిమాండు బిల్లులు 1 పిలింగు = 3. 5/8 పె.

బి. సి. తంతిమారకము. 1 పిలింగు. 3 9/16 పె.

డిమాండు బిల్లులు 1 పిలింగు 3. 19/32 పె.

కలకత్తాబజారు

దశరాసెలవులు ముగిసిన వెనుక నేడే బజారులో వ్యా

పారము జరుపబడెను. అయిన సాధారణముగా నుండినంతయు

తృప్తముననే వ్యాపారము జరుగలేదు. సెలవులకు ముందు

కన్న చాలమందముగ ప్రతిభించుండెడివి. బంగాళా నాన్ పూరు

వాటాలలో వ్యాపారము జరుగలేదు గాని 390 ప్రకారము ఆ

న్యూవారుండిరి. గోగునారవ్యాపారము చాలమందముగనుండిరి.

పనిజరిగినట్లు చాలతక్కువ మిల్లుతునుకల రెక్కించబడినవి నూ

రురూపాయలపేరులు ఒక్కపేరిటి నెక్కక తగ్గకయుండెను.

కొటేననుభరలకన్న తక్కువక సాధారణభర లుండెడివి. రా

క్షసి బొగ్గవ్యాపార ము భాల్గో. రా ను వాటాల

యందు చాలవ్యాపారము జరిగినట్లు తెలియుచున్న

యది. ఏమియు మార్పులేవును ఇండస్ట్రియలు పేరు

లు చాలమందసీతయందుండెను. ఇండియన్ అయిరక్ అండుస్టీలు

వాటాలు చాలమంది కొనుంండిరి. కాని 51 కన్నతక్కువక న

న్యూవారులుండలేదు. టైటాగు కాగితములు 11/8 కేవల ౫లి

గియుండినవి. బంగాళా కాగితము 72 ప్రకారము కొను

వారలనేక లుండిరి. మదనతియేటరు వాటా రెండుకో

చాల ఒలపినముగ నుండెను. గొర్రు మెంటు బాండు సిరము

గ నుండెను.

స్థానిక వార్తలు

కెమలిస్టుల విజయము:— ముజేసియానభయందు

కెమలిస్టుల కోరికలు కొనసాగుచే నగరమునందు మహమ్మ

దీయులుండు భాగములు తోరణమలచేతను దీక్షములచేతను

అలంకరింపబడెను.

మద్రాసు ఆరోగ్యము:— అక్టోబరు 7, 1922

లో అంత్యమైనవారమున మద్రాసునందు 1000 మందికి 41.1

మంది వంతున చనిపోయిరి. అంతకు ముందువారమున 37. 4

మంది వంతున చనిపోయిరి. స్పృహకము 24 మందికిపోయెను. 10

మంది చనిపోయిరి. ఇక్ష్వామెంబాకలన 1 రును ఇతర జ్వరముల

వలన 43 మందియు చనిపోయిరి. 1921 వ సంవత్సరమున నితే

వారమున 1000 మందికిని 33. 3 మంది వంతున చనిపోయిరి.

డాక్టరు టాగూరు:— డాక్టరు రవీంద్రనాథ టా

గూరునురెండు సి.ఎఫ్.ఆర్.డ్రామనునిచ్చి టియదయము జరకు

నాకమునందలి రవీంద్రనాథ క్లబునకు వెళ్లి కలుసుభ్యులవతునున

టి. రంగాచారిగారు రవీంద్రనాథ స్వామినిండ్లిబుచ్చారమునసంగ

నాముగని వేదించిరి. సభ్యులు కవీరునిరాకకు సంతమునదెలిపి

విశ్వ భారతికి రూ 150 ల విరాళము నొసంగిరి.

తమ్ముస్వామిని విశ్వభారతికి రూ 150ల విరాళమునొసంగినం

దులకు డాక్టరు టాగూరు సభ్యులకు కృతజ్ఞత తెలిపెను. విశ్వ

భారతి భారతీయులందఱు చేసుకును పాత్రమైనదియును కనుక

అందరును సహాయము చేయవలయుననియు కవీరుడుచెప్పెను.

కవీరుని ప్రస్తుతాలంకృతులం గావించినప్పటి, అందరును

క్లబునుండి వెడలిపోయిరి.

ఆంధ్ర ఖద్దరు నిలయం

తంబు శెట్టిపేటి బార్టిటపును చెన్నపట్టణము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

చెన్నపురి బార్టిటపును తంబు శెట్టిపేటి నెం 7, రు గృహ

మున ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున ఆంధ్రఖద్దరు నిలయము

క్రొత్తగా ఏర్పరచబడింది. ఇతరు కలితేనే తుదఖద్దరుబట్టలు

రాట్టముమీద పెడుటచేసిన నూతనో చేతికగ్గులపై నేతల

దిన అన్నిరకముల ఖద్దరుబట్టలను ధోతులు చీరలు తువాళ్లు

కోటుగడ్డలు వర్కుగడ్డలు కలకడ్డలు చేతిగడ్డలు మున్నగునవ

న్నియును విక్రయించబడును. ఎల్లవారును ఎట్టిసంకేయమును

లేకుండ నమ్మకమైన ఖద్దరుబట్టల నిచటచేపటి నుండి యు

బడయగలరు.

చెన్న పురిలో ఖద్దరు విక్రయము

శ్రీయుతులు నాగేశ్వరరావు ప్రకాశంగార్లు

విక్రయించుట

శనివారమునాడు మైసూరులోను ఆదివారమునాడు

తిరుకల్గిక్కిలోను శ్రీమతి కాకీబాధుని నాగేశ్వరరావు

శ్రీమతి టంగటూరి ప్రకాశంగార్లును ము 5 కొండరును

మొత్తము 4-5 కందల రూపాయల వెం గల ఖద్దరును విక్ర

యించిరి. తిరుకల్గిక్కిలో రావు సాహెబు జి. కేంకట

రంగారావుగారు విక్రయమునందు నాన్ పూరు తోడ్పడిరి.

పలువురు రంగారావుగారియొద్దకు వచ్చి ఖద్దరు కొనిరి.

పేమట బాదామలు డిక్టోరూ హస్తాను శెల్లి కొన్ని బట్టల

నరటి వివాదాలకు విక్రయించిరి. అంతలో వాడెను వచ్చి అచట

ఖద్దరు విక్రయంపరచుడెదని చెప్పుగా నాయకు లటనుండి వెడలి

పోయిరి.

మోరహత్వ

మహమ్మదు గన్విభాక్ కంపెనీకుందు ఆబులు మజీదు

అను 18 సంవత్సరముల యెవకుడు మజీదునుండెను. ఆబులు

మజీదు తన జీతము క్రింద 38 రూ.భ్యములు అడ్వాన్సు పుచ్చు

కొని 15 దినములు కార్యాలయమునకు రావలెడెను. కంపెనీ

దేశీయ వార్తలు

గాంధీ మహాత్ముని సందర్శనము

మహాత్ముడు వెనుకటికంటే చాల ఆరోగ్యముగను బలముగను వికాసముగ నుండుట-
మందహాసవదనముడై సంతసముతో సంభాషించుట

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి సేటుబజాజుగార్లు పూనాలో నువన్యసించుట

అకాలీల సత్యాగ్రహము

8 వ తేదీ సాయంకాలమునకు 1457 గురి అకాలీలను అరెస్టుచేయుట

నాంధారిసిక్కుల నాయకుడగు సద్దారు నిధాను సింగుగారిని అరెస్టుచేయుట

6-7-8 తేదీలను రోజుకు 80 మంది వంతున మూడురోజులలోను 240 మందిని అరెస్టుచేయుట

మూల్తాను కొట్లాట

ప్రభుత్వ ప్రకటనము- ఒక ఆక్షేపణకు ప్రత్యుత్తరము

లోకమాన్య హోమయరూటు సంఘవాదీకసభ

డిశంబరు 9-10 తేదీలను యోటమలులో జరుగుట

సంయుక్త రాష్ట్రముల రాష్ట్రీయసభ

పండిత మోతీలాలు నైహలాగారి సభ్యత్వముగా నియోజించుట

కొచ్చిలో ఖద్దరు

ఒక ఉన్నతికుటుంబమునకు చేరిన మహిళామణి శ్రద్ధవహించుట

ఆచార్య ప్రభుల చంద్రశేఖర రా సతిమణిని ప్రశంసించుట

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

గయలో దేశీయమహాజనసభ

పశ్చిమగోదావరి మండలమునుండి దేశీయమహాజనసభకు ప్రతినిధులుగా వెళ్లగోరువారు

13 వ తేదీలోగా ఏలూరు కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శికి దరఖాస్తు పంపవలెను

గాంధీ మహాత్ముని సందర్శనము

4 పానులు బలము చేరుట

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారి యువన్యసము

ఈ నెల 4 వ తేదీ; సాయంకాలము 6-80 కు పూనా నగరమున కేమార్కెటులో జరిగిన బహిరంగసభలో శ్రీమతి కస్తూరిబాయి (గాంధీదేవి) గారు పాల్గొనిరి.

సోదర సోదరివలెనూరా! నేను హిందీభాషలో బాగుగా మాటలాడజాలను గాన గుజరాతీభాషలో ముచ్చటించుట కనుమతింప గోరెదను. నేను చెప్పిన సంగతుల అభిప్రాయమును నాసోదరుడు జమునాలాల్ బజాజుగారు మీకు తెలుపగలరు. మీపూనానగరము నిజముగా పుణ్యక్షేత్రము. ఏలగిన లోకమాన్య తిలకు గోష్ఠిగార్లు మున్నగు మహానీయు లీనగరమున నివసించిరి. మీకాప్రతివానులకు మతము నందును మార్పిదేశమునందును ప్రేమ అధిక మనువిభ్యాతికలదు. అట్లుంటియు యీ సభకు వచ్చినవారిలో చాలమంది విదేశీ బట్టలను కట్టియుండుట నా కత్యంతసంతాపమును కలిగించుచున్నది. వరుకు నూలుతో చేతిమగ్గములపై నేయబడిన ఖద్దరు బట్టలనే మీరందరను ధరింపవలెనని మిమ్ములను స్వనిధులు వేడుకొనుచు న్నాను. స్వరాజ్యమును బడయుటకే లోకమాన్యకు మరణకాలము వరకును చాలకష్టపడెను. మీరందరను తిలకుభక్తులగుదురేని ఆశీర్వాదమును నట్లుకేడేమారు ఖద్దరును కట్టుటకు ప్రారంభింపవలెను.

ఖద్దరువలననే స్వరాజ్యము లభించును

ఖద్దరును కట్టుటవలననే తప్పుకస్యరాజ్యములభించు నని నేను ముమ్మాటికిని తెలుపుచున్నాను. స్వరాజ్యముకొరకు మీరు యుద్ధముచేయవలెను. ఫిరంగులను ప్రేల్చుకొరలేదు. దౌర్జన్యవిరహితమగు అసహాయోద్యమమును కొనసాగించిన చాలును. అదియే ఉత్తమసాధనము.

నేను నేడు మీ నూలుసంఘమువారు చేయుచున్న పని చూచి చాల సంతసించితిని. తమకు భవముతేక చాల యిష్టమిది గానున్నదిని అచటిసోదరీయలు నాకెరించిరి. గాన మీరు వారికి భవమునంగి తోడ్పడగోరెదను. భారతమాతను లోకమాన్యదేవుని ప్రేమించెనో అటులే మీరందరను ప్రేమింపుడు.

మీమనస్సులను వెలకేసినయెడకు. వానిని స్వాధీనపరుచుకొని చక్కగా నడిపింపుడు. మీకు ఖద్దరుబట్టలపై ఘనముగ సభిమానము కలిగి నిరంతరమును మీరు ఖద్దరునే ధరించునట్లు సర్వస్వము మీకు సద్భావమున కలిగింపచునుగాక అని నేను ప్రార్థించెదను. మీరు జనతల్లియగు భరతదేశమును ప్రేమించి ప్రేమయే సాధనముగా త్యాగబుద్ధితో దేశసేవ చేయుడని కడసారి విన్నవించుచున్నానని గాంధీదేవి నుడివెను.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

నేను (4 వ తేదీ) మేము మహాత్ముని సందర్శించుటకు ఎరవాడ చెరసాలకు వెళ్లితిమి. వెనుక (మూడు నెలలక్రితము) మేము వెళ్లినపుడు మహాత్ముని తూచగా 108 పాను లుండెను. నేడు తూచగా 112 పాను లుండెను. ఆయనవదనము వికాసభాసురమై దర్శనీయమై నెలుంగుచుండెను. మందహాసముతో మమ్ము తిలకించి మహాత్ముడుల్లాసముతో సంభాషించెను.

అని నేటు యనునాలాలు బజాజుగారు సభలో తెలిపిరిని లోకమాన్యకృతికాయుడు ప్రకటింపబడెనని విలేఖరి పూనా నుండి స్వరాజ్యకు తెలిసెను.

*** **

మూల్తాను కొట్లాట

పండితమాలవ్యాగారు సభచేయ పోవ

నుద్యోగులు నిరోధించుట

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

నెవ్వెంబరు 29-30 తేదీలలో కాంగ్రెసు నాయకులు రెండు రోజుల మూల్తానుకు వెళ్లినపుడు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు మున్నగువారు హిందూమతానుభవీయుల సమష్టిసభను జరుపగోరగా డిప్టీ కమిషనరు అభ్యంతరపరచెనని అక్టోబరు 4 వ తేదీని బ్రిటాన్యూస్ పత్రికలో ప్రధానవ్యాసములందు ప్రకటింపబడెను. అదినిజముగారు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును యింకను పరస్పరద్వేషము క్రోధము తగ్గలేదుగాన దళరా ఉత్సవముల కేర్పాటుచేయుటకు కాంగ్రెసు నాయకులు బహిరంగసభను జరుపగోరి; ముందుగా తనకు తెలుపవలెనని డిప్టీ కమిషనరు కాంగ్రెసు నాయకులకు వ్రాసెను. బహిరంగసభను చేయునదేశము నిపుడు నాయకులు వదలుకొనిరిని 30 వ తేదీని మాలవ్యాగారు డిప్టీ కమిషనరుకు వ్రాసిరి. (ఆ. వె.)

గురకబాగు అకాలీల సత్యాగ్రహము

8 వ తేదీ సాయంత్రాకి అరెస్టులమొత్తము

1457 గురిని అరెస్టుచేయుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

లాహోరు, అక్టోబరు 9:—5 వ తేదీ సాయంకాలము వరకు 1217 గురిని అరెస్టుచేసిరి.

6 వ తేదీని అరెస్టుచేయబడిన అకాలీలను బాధించుట

6 వ తేదీని గురకబాగులో 80 మందిని అరెస్టు చేసిరి. ఆరాతి వారికి భోజనము పెట్టనే లేదు. ఆర్థరాత్రివేళ వారిని అమృతసరుకు తీసికొనిపోవుటకు బయలుదేరినపుడు అకాలీలు "సత్ శ్రీ-ఆకలు" అని దేవుని ప్రార్థించుచు బిగ్గరగా నరచిరి. అంతట నొక ఉద్యోగి వారినికొట్టి అట్లునకుగూడ దగెను.

7-8 తేదీల అరెస్టులు

7 వ తేదీని 80 మందిని అరెస్టుచేసిరి. పీరితో మొత్తము 1877 మందియైరి. 8 వ తేదీని వరకు 80 మందిని అరెస్టుచేసిరి. వారితోకలసి మొత్తము 1457 గురు తేలిరి.

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

పోలీసులు చేయు దురాకృతములనుగూర్చిన ఫిర్యాదుల ను వినుటకు ప్రత్యేకముగా దొరతనమువారి కొక ఉద్యోగిని గురకబాగులో నియమించిన ఎవ్వరును ఫిర్యాదులు చేయుట లేదని 6 వ తేదీని సిక్కులపై దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. వందలకొలది దొరతనములను దౌర్జన్యములను జరిగినన ప్రజలు ఫిర్యాదు చేయుటలేదు. ప్రజలకు బ్రిటిషువారు న్యాయముచేయరను నభిప్రాయము ప్రజలలో స్థిరముగ నేర్పడుటయే యందులకు కారణమని దొరతనమువారు దీనివలన తెలిసికొనదగను.

గురకబాగు గురుద్వారమునకు పోయి పండ్లనివ్వదలచిన వారిట్లు వెళ్లుటకు సాధ్యము చేయబడెనని దొరతనమువారు ప్రకటించిరి. నిజమే యిదిగోజలలో జేరాలయమునకు పోయి దేవుని పూజించుటకు దొరతనమువారు వీలుచేయుటగూడ చాల ఘనకార్యమే. అమావాస్యవాడు గురకబాగుతోటలో మతసభను జరుపునీయకపోవుట యీ నెలలో మాత్రమే జరిగినది.

గురుద్వారములను సందర్శించుటకు దొరతనమువారు రనుమతించుటచే అమృతసరుకుండి వెళ్లిన 12 గురు సిక్కునాయకులు మహదానందధిరులయి ఆనాడు సుధ్యాశ్వాసు పోలీసునూపర్వేంటుకర్డుకు వెళ్లి తమకృతజ్ఞతను వెల్లడించిన దొరతనమువారు ప్రకటించిరిగాని వారిశిరాలనుమాత్రము ప్రకటింపకుండుట దొరతనమువారి కనుకూలమయినది.

సద్దారునిధాను సింగుగారు

హోషియార్పూరులో అరెస్టుచేయుట

స్వకీయవిలేఖరి

లాహోరు, అక్టోబరు 11:—బంధను సిక్కులనాయకుడగు సద్దారు నిధానుసింగుగారిని హోషియార్పూరులో అరెస్టుచేసిరి. ఆయనను అరెస్టుచేయుటకుపూర్వము సిక్కులాయన నూరగింపుతో తీసికొనివెళ్లిరి

అకాలీలకు ప్రతికూలుడు

నిధానుసింగుగారు అకాలీలతో చేరినవారుగాన. నాంధారు లందరికిని నాయకుడు. నైరాశీలలో జరిగిన రాష్ట్రీయ సభలో అకాలీలకును నిధాను సింగుగారికిని పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు సభ్యులను కలిగించుటచే ఆసభలో అకాలీలకత్యాగ్రహమును గూర్చిన తీర్మానమును నిధాను సింగుగారు రక్షవదించిరి. దానినిగూర్చి యువస్వసించుటలోసింగుగారు రదివరకు తమకుగల అభిప్రాయభేదములను పూర్తిగా మరచిపోయి ముచ్చటించిరి. ఆయువన్యాసమునకు అకాలీనాయకుల కాగ్రహముగూడ కలిగినది. ఇదివరకు అకాలీలకు ప్రతికూలముగ బోధించుచున్న నిధానుసింగుగారిని దొరతనమువారు అరెస్టుచేయుటచే సిక్కులలో నాంధారులకును అకాలీలకును గలభేదమును దొరతనమువారే తొలగించినవారైరి. ఇదివరకునుగూడ నాంధారిలు ప్రభుత్వోద్యోగములలో చేరుటలేదు. వారు పాశ్చాత్య నాగరకతనే బహిష్కరించిరి. వీరుగూడ అకాలీలతో చేరుటవలన దౌర్జన్యవిరహిత మగు అసహాయోద్యమము తప్పుక నెరవేరని ప్రపంచమునకు బాగుగా వెల్లడికాగలదు.

నిధానుసింగుగారి అరెస్టువివరములు

7 వ తేదీ రాత్రి హోషియార్లులో బహిరంగసభ జరిగినది. ఆ సభలో సభ్యులు నిధానుసింగు శ్రీమతి పూర్ణాదేవి, శ్రీమతి పార్వతీదేవిగారు ప్రవచించిరి. సభ్యులుగా రుపస్యసింహులందఱు తాసిల్దారు పేరు అన్యాయము హత్యగారు శిష్టాచారములను పాటించుటకు దిగిరి. మిగిలినవారే నేనెరుగ నని పలికి సభ్యులుగా రుపస్యసింహులందఱు అరాత్రి ఒంటిపైనుండి నలుపు నప్పకర్తును 24 గురు కనిపింపజేయు కార్యము కార్యాలయము నకు వచ్చిరిగాని సభ్యులు నిధానుసింగుగారిచేతను. మరువాడు దయమున నాసంగతి పట్టణ మంతయును వ్యాపింపగా సభ్యులు నిధానుసింగుగారిని ఊరేగింపుతో పోయి వెళ్లబహుమితిని కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు తీసికొనివెళ్లిరి. అచట సభ్యులు గారుప్రవచించుచుండ పోలీసులవచ్చి ఆరెస్టుచేసి తీసికొని వెళ్లిరి. హోషియార్ల పూర్వసభకు వచ్చిన గురువారా ప్రభుత్వ సంఘప్రతినిధి సభ్యులుగురుబిత్తుసింగు (ధీరీ) గారు గురువారా సంఘమువారి కక్షమున సభ్యులుగా నిశ్చయించిరి.

నిధానుసింగుగారి సందేశము

"1760 లో మహమ్మదులు చేసినది నే యిప్పుడు కాంగ్రెసు సంఘము వారు చేయుచున్నాడు. ప్రతి శాంధారీ సిక్కును గూడ వెంటనే ఒక వలంటీయర్ చేర్చుట ముఖ్యవిధి అకాకాలీను మహాదీక్షలు గాన సిక్కులలో నీకలచును వెంటనే ఆదేశింపబడును" అని నిధానుసింగుగారు సందేశమునగా కారాగృహమున కేగిరి.

సభ్యులు నిధానుసింగుగారిని అరెస్టుచేయుట

హోషియార్లులో మండలరాజీయసభ జరిగినపుడట నుపస్యసింహులందఱు రాజద్రోహ మొనరించెనని సిక్కు వాయుదళ సభ్యులు నిధానుసింగుగారిని హోషియార్లులో అరెస్టుచేసిరి లాహోరునుండి తొలివార్త వచ్చింది. (ఆ. వెను)

*** **

తిలకు హోమమురాలు లీగు

వార్షిక సమావేశము

తిలకు స్వరాజసంఘ మనబడు హోమమురాలు లీగు వార్షిక సభను డిసెంబరు నెల 9-10 తేదీలన యోటములలో జరుపుటకు సన్మానసంఘమువారు నిశ్చయించిరి.

*** **

సంయుక్త రాష్ట్రముల రాష్ట్రీయమహాసభ

అధ్యక్షనియోజనము

పండిత నెహ్రూగారిని నియోజించుట

సంయుక్త రాష్ట్రముల రాష్ట్రీయ మహాసభ అధ్యక్షుని నియోజించుటకు డేరాదూనులో సన్మానసంఘసభ జరిగినది. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారి నేకగ్రీయము నియోజించిరి.

*** **

తమిలనాడు పత్రిక

దేశబంధు ముద్రాలయము

తమిలనాడు పత్రిక యిదివరకు ముద్రింపబడుచున్న కార్యాలయమునకు తమిలనాడు ముద్రాలయమని యిదివరకు పేరుండెను. ఇప్పుడు దానిని దేశబంధుముద్రాలయ మని మార్చిరి. ఆముద్రాలయమునకు తానే యజమానిన నిర్దేశించు వందరాజులు నాయుడుగారిని బావమరిది జి. రామచంద్రనాయుడుగారు నేలం జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారిలో 7 వ తేదీని ప్రానియిచ్చెను.

గయదేశీయ మహాసభ

పశ్చిమగోదావరిమండలమునుండి వెళ్ల గోరువారు 13 వ తేదీలోగా దరఖాస్తులను పంపవలెను.

డిసెంబరు నెలలో గయలో జరుగు దేశీయమహాసభ సభకు ప్రతినిధులుగా వెళ్ల గోరువారు అక్టోబరు నెల 13 వ తేదీలోగా రుసుము మాడుకూసాయలను దరఖాస్తును ఏలూరులోనున్న పశ్చిమగోదావరిమండల కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులకు పంపవలెనని కార్యదర్శి ఏలూరునుండి తంతివార్త సంపెను.

అస్సాములో వరదలు

కోవిల్లా జట్టమునకు చెరువుమైదానమున గుంతినది కట్ట నూరుగజములవరకు తెగపోవుచున్న గోవువరదలు సంభవించినవి. అనేక వేలజంతు గృహములు పోవ రైలు కట్టలవై నల్లలు చున్నార. వైరులు కొట్టుకొని పోయినవి.

చెన్నపురి ద్రవిడమండల కాంగ్రెసు సంఘము

సభ్యులను చేర్చుట-బహిరంగసభలు

కార్యదర్శి వ్రాసినము

కార్యదర్శి శ్రీమత్ వి. చక్రవర్తియ్య పెట్టిగా రిటుల వ్రాసిరి:

11 వ తేదీ బుధవారమునాడు సాయంకాలము 5-30కు ఏడువార్లు డివిజనులో బాధ్యులవద్దను 12 వ తేదీ గురువారమునాడు సాయంకాలము 5-30 కు ఎన్నురులో వలంటీరు సాహెబు లబ్బెవీధిలోను 13 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు సాయంకాలము 5-30 కు ముత్యాల పేట న్యూస్పేరు రంగులపేరు పిల్లయ్యగారివద్దను సభలు జరుగును. శ్రీమతులు ఏ. రంగసాయయ్యగారు, ఎస్. సత్యమూర్తి సింగారవేలుపెట్టి, గజేంద్రయ్యచాయ్డకు, వి ఎల్. అయ్యయ్య, అద్దేల్లయ్యమారస్వామిశ్రేష్ఠి, పి. ఎం. ఆదికేశవనాయకయ్యగారు మున్నగువార్లారధులలో నుపస్యసింహులందఱు ఇదివరకు కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరినవారు అసభ్యులలో సామెతచూ నాలుగు అబాయిలెల్లించి సభ్యులుగా చేరగోరెదను.

సభ్యుల పట్టి.లు

పొరులను కాంగ్రెసుసభ్యులనుగా చేర్చినవారు సభ్యులరసీదు పుస్తకములను వెంటనే సంపాదించి మేమెన్ని సార్లు తెలిపినను చాలమంది వానినింకను పంపలేదు. ఇది కడసారి ప్రకటన. యీనెల 15 వ తేదీలోగా వారెవరిని చేర్చినను సభ పుస్తకములను పంపించవలెను.

ప్రతిభిన్నరుబట్టులు

హంటులోడు మహాసభలో ప్రతియును ఖద్దరుట్టులును విక్రయమునకు దొరకును.

కడలూరు చెరసాల

కొండరిని వడలుట

శ్రీయుతులు జి. చొల్లయ్య, గంజీవల్లుగార్లను (అనంత పురంజిల్లా) యీ నెల 6 వ తేదీని కడలిరి. శ్రీయుత పి. రామమూర్తి (కడలూరు కడపజిల్లా)గారిని నేడు (10-వ తేదీ) వడలిరి. జనాబు మాల్వీయహమ్మదు అబ్దుల్లా బాచాసాహెబు (వెల్లూరు) గారిని యీ నెల 13 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు వడలెదరు. సాహెబుగారికి 1921 నవంబరులో 108 క్రింద ఒకకత్తిరము కలిగియున్నదను. వారికి కడలూరువారు స్వాగత మొసంగెదరు.

అగ్ని వర్షము

మేకలు మడియుట నుచున్నవారికి బొబ్బలెక్కలు

1-10-22 తేదీ/మధ్యాహ్నము (12) ఘంటలకాలముందు మాగ్రామమునకు (కడపజిల్లా గానుగవెంట) పశ్చిమముగా నుండెడి దుబితెమ్మకొండగర్ల గొర్రెల మేపునందెడివారిలో కాల్య పల్లెగ్రామం మజరా యిరి చిన్నాయలై కాపురమును గొల్ల మోహూరి నాయయ్య అను నతడును మరియొక పిల్లలాయయ్య మేపునందగా వారలవైనను అతనితొలూరు కడకొండు మేకల వైనను అగ్ని వర్షము కురిసినందున మేకలు మరణించినవి. మహమ్మద్ రిద్దీకి కేరీయంతటను బొబ్బలుపోసిచాల (శ్రమ నొందుచున్నార. వారికి చికిత్స చేయుచున్నార. అని వి. గోవిందప్పగారు వ్రాయుచున్నారు.

బీదలకు వసతులనేర్పరుచుట

బొంబాయి ప్రభుత్వనిర్ణయము

బీదల కిందకు గట్టించి చాకగా అడ్డకిచ్చుటకు పరపతి సంఘములకు సర్కారువారు ఆద్యుల నిచ్చు నిధానమును బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. తరువాతి పరపతిసంఘ సభలో అడ్డకిచ్చువారి సంఘములకు మూడ సౌకర్యములు కలగజేయవలెనను తీర్మాన ముమోదించబడెను. కాని అట్టి అడ్డకిచ్చు వారిల సంఘములు స్వలాభము నిమిత్తమే పని జేయుచుగాన నట్టి సంఘములకు ప్రభుత్వము మప్పుగా నీయ వీలు లేదనియు, కాని యీ సంఘముల నింధనలు సర్కారు వారిసగు సౌకర్యములు దుర్వినియోగము చేయుటవలన నిశ్చయ మునుకలగజేయునదల ప్రభుత్వమువారు రట్టి సంఘములకునూడ అప్పు నిత్తు రనియు బొంబాయిప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

బెంగాలులో వరదలు

గో నులేంద్రనాథ టెన్టిగారు శని ఆదివారములను వరదలచే నష్టము కెందిన ప్రదేశములను దర్శించి యచ్చట బాధితులకు సాయము జేయుచుండిన అధికార అధికార ప్రచార కలతో సంప్రదించి అన్ని సంఘములను కలసి పనిజేయవలెనని సలహా నిచ్చిరి. 14 గురు వైద్యకాఫోద్యోగులు ప్రభాలోక్య కాఖకు సంబంధించినవారు స్థానికాధికారుల యజ్ఞల ననుసరించి పనిజేయుటకై నియమింపబడిరి.

9 వ తేదీని బొంబాయి గవర్నరుగారు సహవారులై క్రిస్టునుండి బొంబాయి కేగిరి.

విద్యాశాలకు 5000 విరాళము

వెస్టర్న్ ఇండియాటర్సక్లబ్బువారు బొంబాయిలోని ఇండియన్ ఎడ్యుకేషన్ సంఘమువారి కింగ్ బాడ్జి ఇంగ్లీష్ పాఠశాలకు 5000 రూ. లను దాన మొసగిరి.

దేశ రాజ అర్చనము

మైసూరు. అక్టోబరు 9:— నిన్నటిరాత్రి కలనల్ దేశ రాజ అర్చనగారు గతిించిరి. వీరుబర్మాయాధ్యయన చాలకీర్తి వడదీసియుం. వీరికిపుడు 64 వ సంవత్సరము. మహారాజాగారి కల్లెలు వీరిభార్య. వారికి నేడంత్యక్రియలు బహుదూఖిపూర్వము జరుపబడియును సంస్థానోద్యోగులందరును వచ్చియుండిరి. వారినారవాక్కు ప్రతినిధిసభ నేడాపబడినది.

సర్ విలియం విన్సెంటుగారు

సర్ విలియం విన్సెంటుగారు డిసెంబరు మొదటివారము వరకును వైస్రాయి ఎగ్జిక్యూటివ్ కాన్సిల్ సభ్యుడుగా నుండుటకు ఇండియా మంత్రిగారి రంగీకరించిరి

రైల్వే కాన్ఫరెన్సు

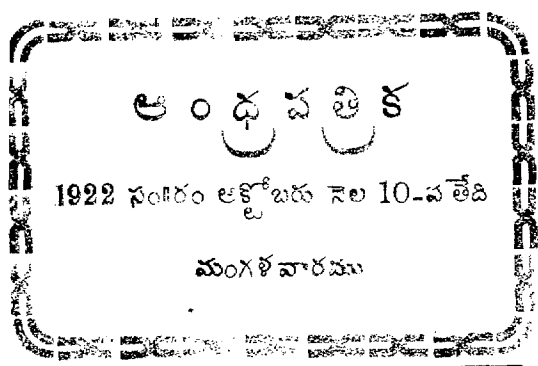
అధ్యక్ష కోవన్యూసము

9-వ తేదీని నీహ్లా జరిగిన రైల్వే కాన్ఫరెన్సున కధ్యక్షులను మద్రాస్ కడరక మహారాజు రైల్వే కమిషనరీయేజులను నగు జెనరల్ మెగ్నియక్ గారు రైల్వే కమిషనరీయేజులవై ప్రభుత్వమువారి కధికార ముండగదనియు ప్రభుత్వము మేనేజిమెంటు క్రింద రైల్వే పరిపాలనను బాగు పడదనుటకు అనేక యూనియన్ లో దేశములలోను, అమెరికా దక్షిణ ఆఫ్రికా దేశములలోను జరిగిన సంగతులే తార్కాణములనియు, ఆకస్య కమిటీవారి నూతన లోకారాజ్యములనియు, పరిశ్రామి కాభివృద్ధికి రైల్వేలు తోడ్పడవలెనని ఆదాయ మెక్కువజేసి బాగుగా కర్మాను గావింపవలెననియు కోరింపునూతు నెత్తునజేయవలెననియు, శ్రేమతి యూనియనులు రాజకీయాద్యోగ పథకముగానుండ జూడవలెననియు, పార్లమెంటు విచారించుచున్న ప్రేమ యూనియనుల్ల నమరంపదగు ననియు పంపాండ్రకు తగిన పరిహారమున గురు నే యుంటిమనియు, ఈ విషయమై కానకము గావించిన మనస్ఫుర్లు జనించుననియు కిక్కిరింపు కమిషనువారు చెప్పినట్లు సర్కారువారి సరకులవై సుంకముజేయుచో రైల్వేయ్యయ్యధికమగుననియు, ట్రాక్సిటు యొక్క భావిస్థితి మారకన్దివై నాధారాపడి యుండుననియు ప్రస్తుతము యూరపుస్థితిగులను బట్టి ముందెట్లుండునో చెప్ప వలనుపదననియు చెప్పిరి.

భారతీయ వర్తకసంఘమువారు ఇండియన్ లేజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ వారి యంగీకారము లేకుండ వెంకెసుల్ ట్రియట్టులో స్టీమ్నామకెవక్ కంపెనీ మెయిల్ కంట్రాక్టుల తిరిగియేర్పరచు విషయమున నిర్ణయము కావించవల దని ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి నూచించిరి.

రైల్వేలకు కమిషనును నేర్పరచుట

సార్వభౌమ ప్రభుత్వమువారి యంగీకారముతో ఇండియాప్రభుత్వమువారు ఆక్రమకమిటీసలహాల నామోదించి రైల్వేల ఫిఫ్తవిషయమును నియమించెదరు. పూర్వము ఈ. స. రైల్వేవిజంటు గానుండి ప్రస్తుతము కలకత్తా పోర్టుకమిషనరులసంఘమున కధ్యక్షులుగనున్న హిందేగారిని వైస్రాయిగారి కిము ద్యోగమునకు నియమించిరి. హిందేగారు నవంబరు 1 వ తేదీని పంజా ప్రవేశించెను. జనరల్ నెలవరకు హిందేగారి నూతనలకై వేచియుండి తరువాత రైల్వేబోర్డు నేర్పరచెదరు జనరలనుండి క్రొత్తబోర్డు ఏర్పరపబడువరకు బోర్డులో ఫిఫ్తకమిషనును ఇదరు సభ్యులును నుందురు. కర్నల్ వాగ్ హౌసన్ ఆర్. యే. యస్. టెల్లెగారును మెంబరుగా నుందురు. సాంకీతిక విషయములను సూక్ష్మియు రైల్వేవిధానమునుసూక్ష్మియు ఫిఫ్తకమిషను గారి యభిప్రాయము సర్కారువారు ప్రమాణముగ నెంచెదరు.

ధర్మమా, మంత్రాంగమా?

—:—:—

ధర్మమా, మంత్రాంగమా, ఏది కనికరమును ప్రశ్ని, కడచిన సంగ్రామమున కనంతరము, జనించునగాని దానిని పాశ్చాత్య ప్రపంచము పరిష్కరింపకపోయెను. యద్ధబాధలను సహించి జాలక రహస్యపు ఒడంబడికలను మంత్రాంగములను తొలగించినమేలని, కలుపుదులంచినను ఆచరణలో కది రాకపోయెను. డాక్టరు విల్సనుగారి పదనాలుగు సూత్రములును గాలి కెగిరిపోయెను. స్వయంసిద్ధ యసూత్రము ఆద్యశ్యమయ్యెను. ఎప్పుటి వదతులే మరిల కొనసాగుచున్నవి. తుర్కీ సమస్య విషయమై మొదటినుండియు పాశ్చాత్య జాతులు ధర్మబుద్ధితో ప్రవర్తించియున్నచో, ఇంతటిదురవస్థ సంభవించకపోయెడిదే. తుర్కీ నెటులనయినను ఆంగ్లాద్రొక్కవలె నను బుద్ధితో, చేసినవాగ్దానములను భంగపరుచుచు, ఒకజాతికి మరియొకజాతికి పోటీపెట్టుచు, లేనిపోనిసందర్భములను గోరంతలు కొండంతలుచేసి పెంచి ఆధ్యంతరముల గలుగజేయుచు, మహమ్మదీయ ప్రపంచాధిపత్యమును త్యోగించుచు, ఇంతకాలమునుండియు పాశ్చాత్యులు పన్నిన మంత్రాంగమంతయు కొరగానిదయ్యెను. ధర్మసహితమగు మంత్రాంగము విశేషకాలము నిలువజాలదు. దానినిజహించుము కొంతకాలమున కయినను వెల్లడి గాకమానదు. బ్రిటిషు మంత్రాంగము నష్టభూయిష్టమని ఎంతదూరము చెప్పినను వినిపించుకొననివారు, లాయడుజార్జిగారి కథలు నేను విఫలమగుటచే వారిపైకి లేచుచున్నారు. జయము గలుగునంతవరకు మంత్రాంగమును కొనియాడుచుందురు. దాని కొకింతలోటు గలుగగ నే, దానికి కర్తలగువారిని నిందించుట జనుల స్వభావము. లాయడుజార్జిగారి అవజయమున కట్టి ఫలితములే చేకూరుచున్నవి. ఇంతవరకును కొయలిషు ప్రభుత్వమునకు తోడునిడగ బనిచేయుచున్న గార్వినుగారు అబద్ధరుపత్రికతో వ్రాయుచు, లాయడుజార్జిగారు వెంటనే రాజీనామా నీయవలయునని కోరిరి. లాయడుజార్జిగారు సమీపప్రాచ్య వ్యవహారములో నవలంబించిన కథలవలన, ఇంగ్లండు తూర్పుసంగ్రామమున నోడిపోయె ననియు, ఇకనయినను ఈకథలు షూరిపోవలయుననియు గార్వినుగారు హెచ్చరించిరి. ఇంతకుమున్ను లాయడుజార్జి పక్షపాతిగ నున్న అబద్ధరుపత్రికయు, లాయడుజార్జిగారి రెంతత్వరలో తమపదవిని వదలుకొనిన సంతమేలని తెలుపుచున్నది. స్పెక్టేటరుపత్రిక యిట్టిహితమును చాలకాలమునుండియు గజపుచున్నది.

బోనార్లాగారు లండను టైముస్పత్రికకు వ్రాసిన లేఖయు కొంతవరకు లాయడు జార్జిగారి ఖండనముగ పరిణమించుచున్నది. తురుష్కులకు న్యాయము జరిగినచో బ్రిటిషు ప్రతిష్ఠకు భంగము కలుగునని తలచెడికోటిలో బోనార్లాగారు చేరుచున్నారు. కన్సర్వేటివు పక్షమువారిలో కలుపు రిట్టి యభిప్రాయము గలవారనుటకు సందియములేదు. తుర్కీకి జెందవలసిన భూములు తుర్కీకి జెందుటచే, మహమ్మదీయ ప్రపంచము సంతృప్తి

జెందుననియు అందువలన శాంతి చేకూరుననియు, సామాన్య ప్రజలు భావించుట సహజము. ఇంపీరియలిస్టు లిద్దఱ్ఱిలో నీ సమస్యను తలకించరు. తమప్రతిష్ఠ ఎంతవరకు కొనసాగె నని తలంచుచుందురు. దాని కేమాత్రము లోపము గలిగినను, వారు కలవరము జెందుచుందురు. ఈదృష్టితో జూచియే, లాయడు జార్జిగారిపై వీరు చిందులు ద్రొక్కచున్నారు. కొయలిషును పక్ష మింతటితో సంతరింపవలయుననియు తాము ప్రత్యేకపక్షముగ నేర్పడవలయుననియు యూనియనిస్టులు కొరుచున్నటులను, డిశెంబరునెలలో ఎన్నికలు జరుగునటులును, అబ్దుల్ హు-కత్రికా విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు. లాయడు జార్జిగారి మంత్రాంగము అన్ని రంగములలోను నిష్ప్రయోజన మయ్యెను. మెసపోలేనియా, సాలెస్తీనులందఱు, ఈజిప్టునందఱు, హిందూదేశమునందఱు, లాయడు జార్జిగారి పద్ధతులు మితిలేని అసంతృప్తిని అవి శ్వాసమును జనింపజేసిన. ప్రస్తుతసందర్భములు లాయడు జార్జిగారి అవజయమును పూర్తిజేసినవి. లండను టైముస్పత్రిక మాత్రము లాయడు జార్జిగారిని రాజీనామా నిచ్చుటకు బలవంతపెట్టవలదని దేశీయులను హెచ్చరించుచున్నది. ఇకపాడు దయించు ప్రశ్ని లాయడు జార్జిగారా, మరియొకరాయను విషయము గాదు. ప్రభుత్వములు ధర్మమును విడనాడి కేవలము మంత్రాంగబుద్ధితో వ్యవహారములను జరుపుచుండునంతవరకు, ప్రపంచమునుండి అశాంతి పోలగిపోవదు. దుఃఖము దూరముగానేరదు. ఎన్నిసభల జరిపినను, ఎన్నిసంఘముల నేర్పరచినను, ఫలిత మొక్కరితిన నుండును. ఒక్కసంగతిమాత్రము ఈసమయమున స్ఫుటమయినందులకు సంతసింపవచ్చును. రాజ్యాంగ విషయములలో పైతము, కుతంతము, అవినీతి, అధర్మములు చిరకాల ముపయోగపడవని నెలకొనినది. న్యాయధర్మము లేపక్షమున నున్నచో, అపక్షమే విజయము బడయునను విషయము, సువ్యక్తమయినది.

ఈ సందర్భమున సర్ వెంటులయిన ఛిరాలుగారు లండను టైముస్పత్రికకు వ్రాసిన వ్యాసమును పరికింపవచ్చును. ఛిరాలుగారి యభిప్రాయములు భారతీయులకు క్రొత్తవిగావు. ఆసియాఖండ మెన్నటి కయినను తన యాధిక్యము జూపునేమోనని, వీరు మొదటినుండియు వెఱగొందుచుండెడివారు. తుర్కీకి న్యాయము జరుగుట వీరికి సరిపడదు. మహమ్మదీయాంధోళనమునకు వీరు ప్రతికూలురు. అటులయినను ఇంగ్లండు అవలంబించిన అవినీతి పద్ధతివలన, ఎంత చేటుమూడెనో వీరు వివరించిరి. తురుష్కుల కిప్పుడు గలిగిన విజయమువలన పాశ్చాత్యుల ఆధిక్యము విషయమై నమ్మకము: వెనుకటి కన్నను తొలగిపోవునని వీరు తలచుచున్నారు. బ్రిటిషువారి న్యాయదృష్టియందు, ప్రాచ్యప్రపంచమున విశ్వాస మిటుల తగ్గిపోయెనో, ఛిరాలుగారు నిదర్శనపూర్వకముగ గనుబజుచిరి. ఆ నిదర్శనముల నించుక గమనించుట యుక్తము. ఛిరాలుగారి దృష్టిలో, తురుష్కుల స్వాధీనమునుండితప్పించెదమని వారి ఏలుబడికింద నున్న వారికి మొదట వాగ్దానములజేసి పిమ్మట తురుష్కుల ప్రాచీనభూములని బ్రిటిషువారు పలుకుట దుర్మితయగుచున్నది. అనుకూలమగుసంధిగుదురుకముందే, తుర్కీనుండి బ్రిటిషు పైత్యములను తొలగించుట మరియొక దోసము. సందర్భములనాలోచింపకుండ గ్రీకులను ఆసియామైనగులోనికి నెట్టి, వారి కర్మమునకు వారిని వదలిపెట్టుట ఇంకొక దోసము. ఈజిప్టు ప్రజలకు స్వాతంత్ర్యమిచ్చెదమని చెప్పి, తుదకు ఈజిప్టునాయకులను నిర్బంధమున నుంచుట నాల్గవదోసము. హిం

దూదేశమున మొదట సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టి పంజాబు నిర్బంధముల చేతను, తురుష్కు సమస్యపట్ల సందిగ్ధాభిప్రాయములను వెల్లడించుట చేతను, వానిని నిర్బంధము జేయుట అయినదోసము. ప్రధానమంత్రిగారి ప్రసంగము ఈలోపముల నన్నిటిని తలదన్ను చున్నదని ఛిరాలుగారి యుద్దేశము. మెసపోలేనియా, సాలెస్తీనులలో అరబ్బులకు స్వాతంత్ర్య మిచ్చెదమని మొదట యాశపెట్టి పిమ్మట నిరాశగలిగించుట ఇంకొకలోపము. ఇట్టి అవినీతి కార్యముల నలన, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము తన మర్యాదను కోల్పోయెననియు, ఇకముందు మంత్రాంగపు ఎత్తులకు అవకాశము లేదనియు, ఇంకను వెనుకటి పద్ధతుల నవలంబించుచో, మరింత యసర్థము సంభవించుననియు, ఛిరాలుగారు మందలించుచున్నారు.

ఛిరాలుగారివంటి ఇంపీరియల్ మతాభిమాని, మంత్రాంగము ప్రయోజనకారిగాదని యంగీకరించుట జూడ, కాలమెట్టి మార్పుదెచ్చిపెట్టుచున్నదో గ్రహింపవచ్చును. తుర్కీకి సంబంధించినంతవరకు తాము సంధినికోల్పోతిమని యంగీకరించుచు, ఇంగ్లీషువారిమాటలందు నమ్మకమును కోల్పోయిన ప్రాచ్యదేశీయులపట్ల నికమిది ధర్మబుద్ధితో మెలిగినగాని లాభము లేదని, ఛిరాలుగారు స్పష్టపరుచుచున్నారు. ధర్మమా, మంత్రాంగమా అనుప్రశ్నికు సమాధానము వెలువడినది. మంత్రాంగమువలన, ప్రపంచశాంతి నెలకొనదను విషయము స్థిరమయినది. గాంధీమహాత్ముడి విషయమునే నిరంతరము బోధించెను. బ్రిటిషువారు అవినీతిమార్గములను విడచినగాని, వారికి తోడ్పడుటకు వీలులేదని సూచించెను. మహాత్ముడి సత్యమును బోధించినందులకు, వారిని కారాగృహమున నుంచిరి. నేను ఛిరాలుగాదేమి, ఇతర ఇంపీరియల్ నిస్తులేమి, ఈ సత్యమునే గుర్తించవలసివచ్చినది. లాయడు జార్జి ప్రభుత్వమువారి మంత్రాంగ పద్ధతులవలన ఎట్టి దురవస్థ తలస్థించెనో వీరు గ్రహింపగల్గుచున్నారు. ఇకముందునుండియు మంత్రాంగమును వదలి ధర్మబుద్ధితో ప్రవర్తించుటయే శ్రేయస్కరమని, వీరిపుడు హిత మొసగుచున్నారు. మహాత్ముడు ఏసంగతులను తెలిపినందులకు కారాగృహమునకు బోవుట తలస్థించెనో, ఆసంగతులే అనుసరణ యోగ్యములని ఇప్పుడు పాలక జాతివారికి గూడ తెలిసినవచ్చుచున్నది. అధర్మమును ధర్మముతో నెడకొనునపుడు ఎన్నటికయినను, అధర్మమున కవజయము గలుగక మానదు. ధర్మబుద్ధమగు సహాయ నిరాకరణోద్యమమును కొనసాగించుటలో, హిందూదేశ మిట్టి విశ్వాసముతో కృషిసలుపవలయును. మహాత్ముని కిట్టి విశ్వాసముండుటచేతనే నిశ్చలచిత్తుడై అతడు స్వరాజ్యాశ్రమమున తప మొనర్చుచున్నాడు. భారతీయుల నిట్టి దృఢవిశ్వాస మావహించుచో, సందేహములు వారి మనములనుండి బొత్తుగదొలగిపోవును. మహాత్ముని సిద్ధాంతములే, పాశ్చాత్య ప్రపంచమునకు పైతము శరణ్యమగుచున్నవి. ఇంతవరకు వారి కారాధారభూతములగు రాజనీతియు మంత్రాంగమును, నిస్సారములని రుజువగుచున్నవి. ఎంతకాల మొకరినొకరు మోసగింప గల్గుదురు? సత్య మొక్కటియే చలనములేనిది. అసత్యము కేవలము కల్పితమయినది. అది పట్టిమాయ.

రాజపు నిరసనము

చరిత్రమలకు ప్రభుత్వము వారు చేసేది సహాయము గూర్చి నిన్నటిదినము ముచ్చటించుచు, కా. రా. బి. కే. వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు, రాటమును ఎప్పటివలెనే నిరసించిరి. వీరికిది యొకయోచారమునది. తమకు రాటమునందు నమ్మకము లేదట. యంత్రములవలననే దేశమునకు మోక్షము చేకూరునట. ప్రజలు ఫ్యాక్టరీలలో ఎక్కుడు కూలిన సంపాదించగలరట. ఎన్ని ఫ్యాక్టరీలను వీరు నెలకొల్పగలుగుదురో, ప్రజలలో నెందరికు వీరు జీవనాధార మేర్పరుపగల్గుదురో చూడవలయును. కాగితముపై చట్టములను తయారుజేయుట కష్టముగాదు. శాసనసభలో వానిని పాస్ చేయుచుటయు కష్టము గాదు. కాని, సామాన్యపురుషులకే చేలేలో డబ్బులేక తంటాలుపడెడి ప్రభుత్వము పరిశ్రమల కెట్టిసహాయము జేయగలదో యూహించుట సులభ సాధ్యము. రాటమునిరసించుట సులభమే. కాని, అంతకన్నను బనికొచ్చుచరిత్రమను దేనిని ప్రవేశ పెట్టి రాజధానియందంతటను మంత్రిగారు వ్యాపింపజేసిరో వివగోరెదము. సంకడతో తులడూగెడి పాశ్చాత్యదేశములందే ఫ్యాక్టరీలవలన, కార్మికులందరికును పని గలుగలేదు. వీరందరికిని పని గలుగుట ఎట్టులా యని, ఆదేశముల ప్రభుత్వమువారు యోచించి క్రిందమీ ద గు చున్నారు. ఇందుకుదోడుగ ఎక్కడ జూచినను, యంత్రములయజమానులకును పనివారలకును పోరాటములే. వీనిని పరిష్కరించు మార్గము గానక పాశ్చాత్యప్రపంచము పరితేపించుచున్నది. ఇవి పెచ్చుపెరిగినచోట్ల, బాల్లివిషము ప్రవేశించుచున్నది. ఇట్టిదస్థితియంతయు హిందూదేశమునుగూడనావరింపవలయునా? ఫ్యాక్టరీ పద్ధతులనుండి బయల్పడవలయునని పాశ్చాత్యప్రపంచ మా తురము జూపుచుండ, హిందూదేశము వాని నవలంబించి ఈదులాడవలయునా? సభాధ్యక్షుని వహించిన సర్. పి. త్యాగరాజు శెట్టిగారును రాటమును నిరసించిరి. కాని, బెంగాలు మొదలగురాష్ట్రములలో ప్రభుత్వసభ్యులు గూడ రాటమును ప్రశంసించియుండి. దానిని ప్రవేశ పెట్టుట కుత్సాహము జూపియుండిరి. ఆఫ్ఘనిస్తానపు అమీరుగారుగూడ రాటమును చేపట్టి కద్దలను ధరింపు డని ప్రజలను ప్రోత్సహించిరి డాక్టరు ప్రభులచంద్రునివంటి సుప్రసిద్ధశాస్త్రజ్ఞులు రాటపు మహిమను కొనియాడిరి. హిందూదేశమున వ్యవసాయము సామాన్యవృత్తి. రాటముతో నూలు వడుకుటదప్ప అందరికును బనికొచ్చు రెండవవృత్తి వేరొకటి గనుపించదు స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలను భేదము లేక, ఎల్లరును సులభముగ నిర్వహింపదగినవృత్తి ఇదియే. తమమునకు వజ్రాయుధమిదియే. కట్టుకొనుటకు బట్టయు, కడుపుండ తిండియు దొరికినవిమ్మట, ఫ్యాక్టరీలు మొదలు తమకు బెరుకులగూర్చి యోచింపవచ్చును. మద్రాసు మంత్రి లెంతనిరసించినను, రాటపు ఘనసందేశము ఆసేతుహిమాచలపర్యంతము వ్యాపించె ననుటకు సందియము లేదు.

అకాలీనమన్య: అనుకూలపరిణామము

నిన్నటివరకు అరెస్టుఅయిన అకాలీలసంఖ్య 1457 అని, మావిలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు. ఇంకను అరెస్టులు జరుగుచునేయున్నవి. అకాలీలు తమదీక్షను ఇనుముతయు విడువలేదు. నిర్బంధములు అకాలీలకు మరింత ప్రోత్సాహము గలిగించుచున్నటుల స్పష్టమగుచున్నది. ఇప్పటికయినను పంజాబు అధికారులకు డండనకద్దతి నిష్ప్రయోజనమని తెలియ లేదుగాబోలు. మరియొకశుభవార్త

వినవచ్చినది. సిక్కులతెగలగు నామ్ ధారీలకును, అకాలీలకును ఇంతకుపూర్వము భేదాభిప్రాయములుండెడివి. వీని నాధారముగ జేసికొని, అకాలీలపై నామ్ ధారీలను అధికారులు పురిగొల్పుచున్నారు. విభజించి పాలించుట వారికి సహజమగుటచే, వారికిపని సులభము. కాని, సిక్కులు తమలోతాము కలహించుకొనుటవలన ఎట్టిసభ్యము గలుగుచున్నదో గ్రహించిరి. సియాల్కోటలో నిటీవల జరిగిన రాష్ట్రీయసభలో, అకాలీలకును నామ్ ధారీలకును ధర్మాత్ములగు వండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు సమాధానము గుదిర్చిరి. ఇట్టిఫలితము పంజాబు అధికారులకు సహాయముగ నుండనేరదు. నామ్ ధారీల నాయకుడు, ఉభయపక్షముల సభ్యమునకును అంగీకారము జూపినట్టియు సర్దారు నిధన సింగు ఆలంగాని, ఇప్పుడు అరెస్టుజేసినటుల నేటి తంతివార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఇందుకు విచారించబనిలేదు. మాలవ్యాగారు సమకూర్చిన సభ్యమును ప్రభుత్వమువారిచర్య మరింత బలపరుచుననుటకు సందియములేదు. అరెస్టుపిమ్మట, నిధనసింగు గారు నామ్ ధారీసిక్కులకు సంజేశ మొసరిరి. 1760 సంవత్సరమునందు తమసద్గురు వేషాభిధించినో, ఇప్పుడు కాంగ్రెసువా రాజవయమునే బోధించుచున్నారనియు, ప్రతినామ్ ధారీయు కాంగ్రెసులో జేరవలయుననియు, అకాలీలను తమసోదరులుగనుకుడిభజములుగను భావించ వలయుననియు, సిక్కులలో నికముందు పోరాటములన్నియు సంతరింపవలెననియు, వీరిసంజేశము గోరుచున్నది. ప్రభుత్వనిష్ఠాధముమూలమున సిక్కులలో సంతోషిలహము లికమీద పూర్తిగ సంతరించువనియు, సిక్కులందరును ఏకభావప్రేతులై సోదరులవలె మెలగెడరనియు, భావింపవచ్చును. ఎట్టిచెడుగియినను తుదకు మంచికే పరిణమించును. సిక్కులలో సంతర్జితభేదములను శోలగించి ఏకమత్యమును గలుగ జేసినందులకు పంజాబు అధికారుల సభినందింపవచ్చును. పంజాబునందు స్వరాజ్యమేర్పడుచున్నదని, సూక్ష్మదృష్టితో జూచిన గ్రహింపవచ్చును. గాంధీమహాత్ముని అహింసాధర్మము, పాంచాలమునందు కఠినపరిశోధనకు లోనై విజయము బడయుచుండుటచే, ధర్మసంస్థాపన అనతికాలములో జరుగునని నమ్మవచ్చును

అతిశయోక్తులా?

గురుకాబాగ్లో అకాలీలను మోడుచున్న పును, పత్రికలలో ప్రచురింపబడిన వార్తలు అతిశయోక్తులతో నిండియున్నవని సర్ విలియం విక్ శెంటుగారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో బలికి, వ్యవహారమును తేల్చినైచిరి. ఈవార్తలకు పంపిన పత్రికాప్రతినిధులు, సర్ విలియం విక్ శెంటుగారి ప్రతిపాదనముతో సరిపెట్టుకొనలేదు. తాము తెలిసిన సంగతులు అతిశయోక్తులగుటకు మారుగ, జరిగిన సంగతినికను తిన్నగ తెలుపలేదని, వీరిపును ప్రచురించిరి. అనేక ప్రదేశములలో పత్రికా ప్రతినిధుల యెడ మోటుగ ప్రవర్తించి జరిగిన సంగతుల నన్నిటిని వారు చూచుటకు వీలులేకుండ పోలీసువారు ఆటంకపరచిరట. ఇటులనే సుప్రసిద్ధులగు నాయకులరుదెంచినపుడు కొట్టుట నాపేనైచి వారు వెడలిపోగనే కొట్టుట కారంభించిరి. అయినను, నిజమును మరుగు పరుచుటకు వీలులేదు. పత్రికాప్రతినిధులు తెలిసినటుల, మాలవ్యా, హాకిం అజ్ఝాల్ ఖాను, ఆంధ్రానుగార్ల కన్నును ఎక్కుడు సత్యప్రియులుండబోరు. మాలవ్యాగారి తాడనము, అక్రమమనియు, పశుతుల్యమనియు, పీడితనపు సూచనమనియు, బలికిరి. ఆంధ్రానుగారు దీనిని వర్ణించుచు ఇంతకన్నను కఠినముగ నిరసించి, ఇంగ్లండునకు నైతిక

ముగ అపజయము గలిగెనని బలికిరి. హాకిం అజ్ఝాల్ ఖానుగారు దీనిని అమానుషమని పలికిరి. శాసనసభ్యులంతకన్నను తీవ్రముగ నిరసించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అకాలీలు జూపిన అదృష్ట నిగ్రహమును సహనమును ఒక్క మారయినను వేర్లొనక బోయిరి. సివిల్ మిలిటరీ గెజట్టు పత్రిక పైతము శిక్షాబద్ధ మగు అహింసాపద్ధతిని కొనియాడక తప్పుదయ్యెను. తాముచూచిన చందలకొలది అకాలీలలో నొక్కరయినను, తమను బాధపెట్టుచున్న వారిపై చిన్నప్రేమనను జూపరయిరని, పత్రికాప్రతినిధులు తెలుపుచున్నారు. ఆయా ప్రదేశములందు అకాలీ తెట్టిబాధల నొందిరో పత్రికాప్రతినిధులు పూనగుచ్చినటుల వివరించిరి. పడిపోయిన వారు లేనకుండ బూటలతో నెటుల త్రొక్కినదియు, గుహ్యంగముల కెట్టి దెబ్బలు తగిలినదియు, గుఱ్ఱములను పడిపోయినవారిపై నెటుల తోలినదియు, ఊపిరి ఎటుల యాడకుండ జేసినదియు, వీరు వర్ణించిరి. ఇంతటి ఘోరకృత్యములు జరిగియుండ, ఇవియున్నియు అతిశయోక్తులని సిమ్లాలో గూర్పుని తెప్పినంతమాత్రమున నమ్మకమా గల్గునా?

సర్. విలియం విక్ శెంటుగారు

సర్. విలియం విక్ శెంటుగారు త్వరలో రిటైరుగానలసియుండెను. కాని రాజప్రతినిధిగారి కోర్కెపైని ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారి యనుమతితో, సర్ విలియం విక్ శెంటు గారు కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగ డిశెంబరు మొదటివారమువర కుందురట. వీరులేకుండ, ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి జరుగదు గాబోలు. స్టేటుకౌన్సిలు సభ్యులును, సామ్రాజ్యశాసనసభ్యులును తొందరపడి వీరికి ముందే విశ్వాలుపు విండునుజేసిరి. ఈమారు మరిల నింకొకవిండు గావించెదమో చూడవలయును.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము.

ప్రాచ్యబిరుదపరీక్షలు

1922 సంవత్సరము ఆగస్టు 11 తేదీన సెంటునభవాన విశ్వవిద్యాలయపు ఖర్చులను తగ్గింపజలయునను ఉద్దేశముతో ప్రాచ్యబిరుదముల పరీక్షలు ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలు జరుగునలయుండు ఆ తేదీలయందే (రాష్ట్ర విశ్వవిద్యాలయ) జరుగవలయునని తదనుగుణముగ నిబంధనలను నువరించిరి. ఈ సందర్భము ప్రభుత్వము వారు ఆంగ్లీకరించిరి. ఇట్లు ఉత్తరవులు ప్రకటింపబడినవి.

యల్. టి. పరీక్షలు

ఆసమావేశమునందే సి. కె. ట్రాన్స్ అని యల్. టి. పరీక్షల విషయమై మరియొక తీర్మానము గావించియుండిరి. ఇంతవరకు హస్తరీ బాగ్గీలకు భిక చేపరీక్ష జరుగుచుండెను. అట్లుగాక ఈరెంటికిని రెండు ప్రత్యేకపరీక్షలు జరుపుట యుచిత మని తీర్మానించి నిబంధనలను సవరించిరి. ఈసవరణలను ఆమోదించుచు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరవులను ప్రకటించుచున్నారు. 1924 వ సంవత్సరము జరుగుపరీక్షలనుండి ఈమాన్యు అమలునకు గురవడును.

ఇంటర్మీడియేటు ఇంగ్లీషుమాన్యులు

ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలయందు ఇంగ్లీషులో మాటికి 40 మార్కులను పొందినవాకే కృతార్థులు. పరీక్షించుటకుచున్నారు. అట్లుగాక మాటికి 35 మార్కులు పొందినవారు కృతార్థులుగ పరిగణింపబడవలయు నని సెంటుగారు నిబంధనలను సవరించిరి. ఈ సవరణను ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించియు ఉత్తరవులు ప్రకటింపబడినవి. ఈ పద్ధతి సవరించుట సెంటుగారుమాన్యున జరిగిన పరీక్షఫలితములు నిర్ణయింపబడెను.

యం. యస్. సి. డిగ్రీ

ఈవిశ్వ విద్యాలయమునందు నైస్సు. డి. డి. హాన్సు పరీక్షయందు కృతార్థులైనవారు ఇట్టిపరీక్షలయందే ఇతర విశ్వవిద్యాలయములందు కృతార్థులైనవారు డి. యస్. సి. డిగ్రీపొందినవారు యం. యస్. డిగ్రీపరీక్షలకు అర్హులుగ నుండునట్లు నిబంధనలను సెంటుగారు సవరించిరి. ఈసవరణలను ప్రభుత్వమువారు ఆమోదించుచు ఉత్తరవులను ప్రకటించిరి.

విదేశ వార్తలు

సామీప్య ప్రాచ్యదేశపు విషయావస్థ తొలగిపోవుట

మిత్రమండలి ఒడంబడిక వివరములు

గ్రీకులు ఖాళీజేసిన నెలకొజాలకు తూర్పు ఖేనును తురుష్కావశము చేయుట

గ్రీకుల దారికి వచ్చుట

దార్డినెల్సునుగూర్చి ప్రత్యేక సమావేశము

సోవియటులను బల్గేరియాను సభకు ఆహ్వానించుట

సామీప్య ప్రాచ్యదేశముల చక్కబడినవి. సంఘటి సం దర్శము లన్నియును విషయావస్థ తొలగియుండు తానించుచు న్నది. ప్యారిసులో మిత్రమండలితత్వము గ్రీకులు తూర్పు ఖే నును ఖాళీజేయవలెనని ఒడంబడికను జేసికొనిరి. తురుష్కా వటులు తురుష్కావశమును తూర్పు ఖేనులో స్థాపించుటకు వరకు ప్రజలకెట్టియపాయము లేకుండ తాత్కాలికముగ అంత ర్మిత్రమండలి ఆక్రమించుకొనెదరు. గ్రీకులు ఖాళీజేసిన నెలకొ జాలలోపుగ ఇది జరుగవలెను. అప్పుడు మిత్రమండలి పూర్తిగ తూర్పు ఖేనును ఖాళీజేసి తురుష్కా సామీప్యభూభాగమునకు సంపూర్ణముగ లోబరచబడును. తురుష్కాలు తటస్థప్రదేశము లను వచ్చించుచువరకులమీద ఈ ఏర్పాటులు జేయబడినవి. తురు ష్కాలు వానిని అంగీకరింపవచ్చును.

మిత్రమండలి అందరును ఏకగ్రీకుముగ ఖాళీజేయవలెనని గోరిన తూర్పు ఖేనును ఖాళీజేయుటకు గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొనిరి.

ఇదివర కాహ్వానింపబడినవారుగాక రషియా, బల్గేరియా, బల్గేరియా, ఉక్రేయినిలను సంధి సభాసంతరముగాని అసభి జరు గునయమునగాని దార్డినెల్సు ప్రదేశమును గూర్చి యోచించు టకు ఆహ్వానించుటకు మిత్రమండలి నిశ్చయించుకొనిరి. అంగోరా ప్రభుత్వమువారికి సోవియటులు దెలిసియును భయంకర పగు లేఖను సోవియటులు లాపిరి.

సంధిసభ ప్రాముఖ్యత నవంబరు మొదటి తేదీన జరుగును. స్మిర్నా, స్కూడేరి, బ్రెస్కోవో ప్రదేశములయందు జరుపవలెనని నూచించుచున్నారు.

అంగోరా ప్రభుత్వమువారి లేఖకు

మిత్రమండలి ప్రత్యుత్తరము

లండన్ అక్టోబరు 8:- రాత్రి 9 గంటలు. అంగోరా ప్రభుత్వమువారు 5 తేదీన బంపిన లేఖకు మిత్రమండలి ఈక్రింది ప్రత్యుత్తరమును తయారుజేసిరిని ట్రెమ్మన్ ప్రత్యేక విలేఖరి ప్యారిసు నుండి తెలియజేయుచున్నారు. బ్రిటిషువారి యభిప్రాయముల తో ప్రేమించారు ఏకీభవించుచున్నారు. 28 సెప్టెంబరు తేదీన అంగోరా ప్రభుత్వమువారు రచించిన లేఖకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు ఈ కింది విషయములు సభలో చర్చించబడు నని తెలియజేసిరి. రాజీలు, స్వల్పసంఖ్యకుల రక్షణము, అధికాధికారము, తుర్కీ సైనిక ప్రతిపత్తి..... ఈసభయందు దార్డినెల్సు స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి సిదాంతము ప్రకటింపబడును.

రెండవదేశ :- దార్డినెల్సుపాలనమునుగూర్చి ప్రత్యేక సభ సంధిసభలో పాటుగాని తరువాతగాని జరుగును. ఆసభకు తుర్కీ నూచించినటులు రషియా, బల్గేరియా మున్నగుదేశములు ఆహ్వానింపబడును.

ప్యారిసునుండి ట్రెమ్మన్ ప్రత్యేకవిలేఖరి ఇట్లు లెంతి సంపు చున్నారు. నానాభాతిమిత్రవారి సలహాను గూరి రని తెలియు చున్నది. మూడవసంఖ్య లేకును.

స్మిర్నాలో సంధిసభ జరుగు నని అంగీకరించబడినను స్కూటర్స్ జరుగుటకురాకుండుని చాలమంది అనుకొను చున్నారు. తేదీచూడవలయు 1 కాలయననుచున్నారు.

నా కవిమయమేదియన సంధిసభకువరకు చనువును ఖాళీ జేయుచు సాధారణముగ అన్ని సంఘటనలను బహుకొని ఒడంబడిక జరుగునకు తురుష్కాలు ఖేనులో ప్రవేశించరాదు. గల్లిపోలీ మున్నగు ప్రదేశములు భద్రముగ ఆక్రమించుకొనబడును.

మిత్రమండలి ఒడంబడిక

వివరములు

ప్యారిస్, అక్టోబరు 8:- మరటిబాతు పదమరగ గ్రీకులు సాధ్యమైనంతవరకు వెనుకకు మరలిపోవలయు నని గ్రీకులకు కోరుటకు ముగ్గురు మిత్రమండలివారును అంగీకరించిరి. గ్రీకులు ఖాళీజేసి పోయిన తరువాత మిత్రమండలి సభ జరుగునరకే ఆప్రదేశము వాక్రమించుకొనెదరు. మరటిబాతు కుడిపక్కను ఆక్రమించు కొనెదరు. ప్రస్తుతము వారాక్రమించుకొన్న ప్రదేశ ములను గూడ ఆక్రమించుకొనెదరు.

మిత్రమండలి ఒడంబడిక అర్థము

లండన్, అక్టోబరు 8:- ప్యారిసు అధికారులు ఇట్లు తెలియజేయు చున్నారు. సంధి జరుగునరకు ప్రస్తుతమున్న ప్రదేశములయందే కాక స్టాంబుల్ నోపిలు చాటల్లా గల్లిపోలీ చనువు మరటిబాతుదిగ్గరను సేనలకు మిత్రమండలి ఉంచెదరు. బ్రిటిషు కమాల్ పుటకు ఎక్కువ ఎడము కలుగజేయుటకు తటస్థ ప్రదేశము తగ్గించబడును. మిరికోఫీ గాని స్కూటర్స్ గాని గానినవంబరు 1 తేదీన సంధిసభ జరుగవచ్చును. పూర్వము నూచించబడిన దేశ ములు సభాప్రారంభసమావేశమునకు వచ్చును. కాని దార్డినె ల్సువిషయమునుగూర్చి చర్చించినపుడు రషియా బల్గేరియా ఉక్రేయియా బల్గేరియా దేశములను పిలువవచ్చును వీరు తమ యభిప్రాయములను తెలియజేసెదరు.

ప్యారిసు ఒడంబడిక

అక్టోబరు 7:- సెప్టెంబరు 28 తేదీన మిత్రమండలి అంపినలేఖయే పరిష్కారమునకు ఆధారముగ నుండవలెననికర్తృ ప్రభుత్వము. ప్రేమించి ఇటలీ ప్రతినిధులు వీరి కంగీకరించిరి. దీనిని తురుష్కాలు తటస్థప్రదేశమును మన్నించవలెనని బంపు ఆహ్వానమునకును, గ్రీకు మరటిబాతు క్రింది నేనలను తీసు టపోవలయునని బంపులేఖకు చాలవరకు సంబంధ ముండవలెను.

తటస్థప్రదేశములను తురుష్కాలు మన్నించువిషయము మీద గ్రీకులు ఖాళీజేయుసంఖ్య ఆధారపడియుండును.

తురుష్కా లట్లు అభయ మొసగిరిని తూర్పు ఖేనులో తురుష్కాపాలన మేర్పడునరకు మిత్రమండలి సక్రమకాంతిని కాపాడెదరు.

ముదేనియాసభ

పునఃసమావేశము

కాక్ స్టాంబుల్ నోపిలు, అక్టోబరు 7:- బ్రిటిషువారు ప్రక టించుచున్నారు. ఈమారు మిత్రమండలి కొంచె చూలస్యముగ వచ్చిరి. సభ కొలదికాలములోనే ముగిసెను. మిత్రమండలిలేఖకు అంగోరా ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము చేరినట్టిండి ఇన్స్టి తుగారు నెయ్యదిగ నున్నారు. ఇన్స్టితుట్ గర్గురు తురుష్కా సేనలు గూడుచునే యున్నవి. చనువుకలిగియుండు మార్చిద్రియ తడు. బ్రిటిషు సేనలతో సంబంధములేకుండ వెనుకకు తురుష్కాలు పోవుచున్నారు.

ఖేనులో 40 భవనములను తగులబెట్టిరిని తురుష్కాలు తెలియజేయు భయపడవలెనని హ్యారింగ్ గారు ఇన్స్టితు గారికి అభయమొసగిరి.

ప్యారిస్ తీర్మానము

లండన్, అక్టోబరు 7:- తురుష్కా ప్రజలకు ప్రాణ భయము లేకుండటకై ఒక నెలవరకు గ్రీకులు ఖాళీజేసినవెనుక మిత్రమండలి ఖేను వాక్రమించుకొనుటకు పాయికా కేరు కర్తృ ప్రభువుగార్లు అంగీకరించిరి మృతిగర్గువారు లండన్ లో ప్రకటించిరి

అంగోరామంత్రులు ముదేనియాకు వచ్చుట

కాక్ స్టాంబుల్ నోపిలు, అక్టోబరు 7:- ఇన్స్టితు పాప గారు కోరినమీదట అంగోరామంత్రులు ఖేన ప్రదేశానికి పాప గార్లు ముదేనియాకు వచ్చిరి.

మిత్రమండలి ఖేనునకు బోవుట

కాక్ స్టాంబుల్ నోపిలు అక్టోబరు 7:- తురుష్కా ప్రాణ మును ఆపిరి కాపాడుటకు మిత్రమండలి ఖేనునకు ముగ్గురు రాయబారుల నంపిరి. ఇన్స్టితుపాప గారెంతయు సంకృప్తులైరి. దీనికంతకును ముఖ్యముగ పనిజేసినది రంబోల్డోగారు.

అనంతర చర్య

లండన్ అక్టోబరు 7:- తురుష్కా ఆర్థికదశము ఇన్స్టితుద్గర్గు నున్న తటస్థప్రదేశమును నుట్టిడిచెను. ప్రమాద కరమగు సంఘటనలు కలుగవచ్చును.

వీధువర్ధిల్లుతులు

ఏథెన్స్ అక్టోబరు 8:- ఇచట పరిస్థితులు కొంచెము నిరుత్సాహముగ నున్నవి. మృతిగర్గువారు సంగతులన్నిటిని చర్చించి గ్రీకు ప్రతినిధులు ముదేనియాసభలో సభ్యులను జూపు వైఖరి నవలంబించవలయునని తంతి పూర్వకముగ తెలియజేసిరి.

ఖేనునకు ఎక్కువ సైన్యములను ఎంతమాత్ర పంపనూడ దని ప్రేమించారు గ్రీకులను హెచ్చరించిరి.

మాగ్గోరా సుచిత్రతరమున ఆసియా మైనరులో హత్య జరిగెనని హెచ్చరిక పత్రిక తెలుపుచున్నది.

గ్రీకు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము

ప్యారిస్ అక్టోబరు 8:- మిత్రమండలి అందరును ఏక గ్రీకుముగ తీర్మానించుకొన్న దప్ప తక్కిన సమయములయందు ఖేనునుగూర్చి ఎంతమాత్రము లాబడగూడదని ముదేనియాలో నున్న గ్రీకుప్రతినిధులకు మృతిగర్గువారు తెలియజేసి రని ఏథెన్స్ సమాచారము తెలియజేయుచున్నది.

ఖేనును ఖాళీజేయుటకు వెనుజులాన్ గారు పోయి కేరుగారి నిశ్చయమును తెలియజేసిన పిమ్మట గ్రీకుప్రభుత్వము వా రొప్పుకొనిరి. ఏథెన్స్ లో భయాలెత్తముగ నున్నది.

గ్రీకులు ఖాళీజేయుటకు అవాంతరము లుండవు

లండన్ అక్టో 8:- ప్యారిసు ఒడంబడిక మూలమున ముదే నియా సభ మరల నేటికధ్యక్షులము సమావేశ మైనది. తురు ష్కాలు ఖాళీజేయవలసిన తటస్థప్రదేశ విస్తీర్ణము హ్యారింగ్ క్ సేనాని చూచుకొనను తురుష్కాలు మర్యాదగ కటములేకుం డవెనుకకు మరలుటకు ప్రారంభి చిన కన్యములుండవు. తూర్పు ఖేనును గ్రీకుల కంటనే ఖాళీజేయుటకు ప్రారంభించెదరు. తూర్పు ఖేనును ఖాళీజేయుటకు గ్రీకుప్రభుత్వమువారు నిశ్చ యించుకొనిరిని అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఎంతకాలములో ఖాళీ జేయవలయు నను విషయమును గూర్చి గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు రాయబారమును జరుపుచునే యున్నారు.

పడమటి ఖేను గ్రీకుల అధికారములోనే యుండు నని వెనుజులాన్ గారు అభయమిచ్చిరిని గ్రీకు వార్తాపత్రిక తెలుపు చున్నది.

తురుష్కాలు ఫిల్లీని

ఆక్రమించుకొనుట

కాన్ స్టాంబుల్ నోపిలు అక్టోబరు 8:- నా నుంకాలము 4-20 గంటలు. 7 తేదీన ఇన్స్టితు తటస్థప్రదేశముద్గర్గు నున్న ఫిల్లీని తురుష్కా సైన్యము ఆక్రమించు కొనెను. తటస్థప్రదేశముగ నున్న తక్కి ప్రా ప్రదేశమును తురుష్కా ఆర్థికకాల్బలములు ఆక్రమిం చుకొన్నవి. ఇక ముందుకు పోనునియు దురుద్దేశముగాని విరో ధభావముగాని లేదనియు బ్రిటిషు సేనానికి తెలియజేసెను.

అడ్మినిస్ట్రేటోని ప్రిజలభయము

ట్రెమ్మన్ పత్రికా విలేఖరి ఆడ్మినిస్ట్రేటోనినుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:

వైకి పరిస్థితులు కాంతముగనే యున్నవి. కాని అన్ని జాతుల ప్రజలను చాల భయపడు చున్నారు. మిత్రమండలి ఆక్రమించుకొనుటకు వచ్చినను గ్రీకుప్రజలు తమ సైన్యములు ఖాళీజేసిన ప్రమాదము కలుగవచ్చు నని భయపడుచున్నారు. ఆర్మీనియనుల చాలమంది బల్గేరియా పోవుచున్నారు. బల్గేరియా ప్రజలుగూడ ఖాళీజేసి పోవుచున్నారు.

అంగోరా ప్రభుత్వము - సోవియటుల బెడరింపు

ట్రెమ్మన్ పత్రికా విలేఖరి ట్రె గానుండి ఇట్లు తెలియజేయు చున్నాడు. దార్డినెల్సునుగూర్చి జరుగు సభలయందు రషియా వారికి తెలియకుండ ఏమిజరిగినను రషియాకువచ్చి ఒడంబడికకు భిన్నముగ ప్రకటించినట్లుగా ననియు త్రాపి ఘోరమగు పరిస్థితు లేర్పడు ననియు సోవియటు ప్రభుత్వమువారు అంగోరా ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేసిరి.

ఇన్స్టితుతటస్థప్రదేశములో తురుష్కాలు

హద్దు మీ ఆరు

కాక్ స్టాంబుల్ నోపిలు అక్టోబరు 8:- వెక్కువోట్ల తురుష్కాలు ఇన్స్టితు తటస్థప్రదేశమున హద్దు మీరియున్నా రని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి. మిత్రమండలి సేనానులు ధిక్కార మును జూపిరి. చనువు ప్రాంతములో తురుష్కా సమావేశ సైన్య ములు రాలెడు. అచట శతఘ్నులుగూడ లేవు

కమాల్ పుటలు-వాగ్దానభంగము

ముదేనియా అక్టోబరు 9:- సైన్యముల చలనము గావించ నని చెప్పి వారికి విరోధముగ ప్రకటించి రని హ్యారింగ్ గారు రంపిన లేఖకు ఇన్స్టితుపాప గారికి ప్రేమించి ఇటలీ సేనానులు అందజేసిరి. ఇన్స్టితు ప్రదేశములో హద్దుమీరిరిని తెలియజేయు

బడెను. ఒకవోట ఒకవైపును యారవిడిచి పంక్తి దాటి కరయాశోభిని ఆక్రమించుకొనెను. ఆ శ్లోక దశము గూడ కాబులమునకు చూచుకొని పోయెను. చనకుప్రాంతములో నున్న ఆశ్లోకదశముననే కాబులులు ప్రవేశించెనని చెప్పవలయును. త్రిటిమసేనలు అతిశయముగ తొందరపడక సహనముగ ప్రవర్తించి రని తెలియుచున్నది. తటస్థపక్షముల నుండి గనుక తురుష్కులు మరలినవో తూర్పుదేశము నెల రోజుల లోపుగ తమభటులచే ఆక్రమించుకొనుటకు మిత్ర మండలి అంగీకరించిరి కాన తురుష్కుసేనలు వెనుకకు పోవలయునని హ్యారింగ్టన్ సేనాని కోరుచున్నాడు. లేకున్న దీని ప్రతిఫలమును జాతిమహారు లనుభవించవలసినదని తెలియజేసెను.

క్రేసునకు ప్రాచీనతలము లేగుట

హ్యారిన్ ఆక్టోబరు 8 - తురుష్కులు క్రొత్తకోర్కెలను గాని కోర్కె గాని కోర్కెలను గోరకుండజేయుటకై 8 ప్రాచీనతలములు క్రేసునకుబోయి సుదీర్ఘ జరుగుకాలములో సగము చటలాదగ్గరను తక్కిన సగము మంటాబా ఖడమట్టిట్టునను ఉండునని పోయింకేరుగారు తెలియజేసిరి.

తురుష్కు బందీలవిడుదలను గోరుట

కాక్రస్టాంటినుపోలి 8 - నేటియందయము ముదేయాసభ యందు హ్యారిన్ ఆలోచనలనుగూర్చి తెలియజేయుచు సభ నాపుజేయవలెనని హ్యారింగ్టన్ గారు గోరిరి. సివిలు, సైనిక తురుష్కు బందీలను విడుదలజేయవలెనని ఇస్మితుపాసా గారు గోరిరి. క్రితులు సివిలు బందీలను విడుదలజేయవలెనని యుద్ధబందీలను గూడ సంక్షిప్తముగ విడిచివెట్టెద సునియు ఇస్మితుపాసా గారికి తెలియజేసిరి.

తురుష్కుల కోర్కెలను యధికారులకు తెలియజేసెద మని మిత్రమండలి సేనానులు నుడిచిరి.

బ్రిటిషుపత్రికల యానందము

లండన్, ఆక్టోబరు 8: - సంధినిగూర్చుట ఈ ఒడంబడిక గొప్పవిషయమని యెడెవ్వెప్పిన్ పత్రిక వాకొనచు యుద్ధభయము ఏమాత్రము లేదని సంకసించుచున్నది. సంధికై ప్రబలయత్నములు జేయవలెనని వ్యక్తీకరించుచున్నది.

బోస్నాగారులాయుడ్ బార్జిగారిస్తానము

నాక్రమించునూచనలు

బోస్నాగారి లేఖ ఆయన లాయర్ జార్జి గారి స్థానము నకై ప్రయత్నించుచున్నట్లు లున్నది. విధానమును మార్చుకొనవలెననియు ప్రాంసు ఇటలీతో కలిసిపనిచేయుట లాభింపకున్న సంధికై టర్కీ రషియాతో ప్రణామింపవలెనని బోస్నాగారు నుడువుచున్నారు.

మృత్యుసమర్థన

లండన్, ఆక్టో 7: - ప్రభుత్వమువారు అతిబ్రాత్రగ ప్రవర్తించి రనియు కోపములేక స్థిరముగ నిష్పత్తిపాతముతో సామీప్యప్రాచ్యదేశమునందు ప్రవర్తించి రనియు గర్వవర్తింగ్టన్ ఈనన్నుగారు నేటి యుపహ్వాససందర్భమున తెలియజేసిరి. బ్రిటిషువా లొక్కచే యూరపుకాంతిని కాపాడుటకు పోలీసు భటునివలె పనిచేయలేని బోస్నాగారు జెప్పినసంగతి సెనంగీకరించెదనని ఈనన్నుగారు నడిచిరి. ఒకరు కార్యరూపమును దాల్చు కార్యము చేయవలెనని మిత్రమండలి విశ్వాసముగ స్నేహభావముతో తోడ్పడవలెననినెను. ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములకు సహాయ మొనర్చెదననినెను.

ప్రెంచివారివైఖరి

హ్యారిన్, ఆక్టోబరు 9: - డివాంటుసిరియాలో ప్రాంసువారు తమమ్యాండేటును కొనసాగించెదరు. ప్రాచ్యదేశములు తమలాభములను వదులుకొనజాలరు. డార్జిన్ వెల్పుప్రవేశము మానవకోటి కంకితము అనవలయు. ఈవిషయము లన్నిటిలోను మిత్రమండలితో ఘర్షితక పనిచేసెదము. 1,00,000 ముసల్మానుల మనసును ప్రెంచివారు నోప్పించుట కిష్టపడెదరు. యుద్ధసమయమున వీరు ప్రభుధక్షిపరాణులై ప్రాంసును కాపాడిరి.

విజయము వైకొన్న టర్కీకి తూర్పుదేశము వారికియనిరాకరించుట భయంకరముగ విశోధములను వెంచుట యగును. యుద్ధములో దిగుటకు ప్రాంసుకు ఇష్టము లేదనియు సంధిపరతులను మన్నించవలెననియు పాయింకేరుగారు తెలియజేసిరి.

సామీప్య ప్రాచ్యసమస్త సంధ్యమున రషియా సమత్వమును సరకుజేయు కఠింబున సోవియటులు ఆర్యార్థ కానిం ఒడంబడికను అంగీకరించలేదు.

సామీప్య ప్రాచ్యదేశపు కరణాతులకు సహాయకనిధి నేర్పరువలెనని హార్డింగుగారు తెలియజేసిరి.

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారియభిప్రాయము

సామీప్య ప్రాచ్యదేశపు సమస్యపరిష్కారపు మార్గము

ఇండియాలో తృప్తికముగ జూడబడు నని శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు డెయిలీ మెయిలు ప్రతినిధితో తెలియజేసిరి. టర్కీనంతను తురుష్కులకు వశము జేయవలెనని కోరుటకు సందియ ముండదుగాని క్రేసున తర్కీకపరమ విషయము భారతీయులు హర్షించెదరు.

క్రేసులో ఆతయు వెల్పుకగున క్రమముగనుండెని అంతర్మిత్రమండలివారు తెలియజేసినది 7 లేదే ముదేయా సభలో హ్యారింగ్టన్ సేనాని తెలియజేసెను. గల్లిపోలికి 20 మైళ్లదూరమున అగ్నిప్రమాదముగాని, గ్రామములను నాశముజేయుటగాని లేదని వైమాంబులు తెలియజేయుచున్నారు.

మిత్రమండలి ఆదరును ఏకీభావముతో నిలబడి పనిజేసిన సే సామీప్యప్రాచ్య సమస్య తృప్తికముగ పరిష్కారముగ ననియు విషయసఫలతేరుండ లరుపని కర్ణాటకప్రభువు తెలియజేయుచు చాల ఆపాదకరముగ పరిస్థితులను మిత్రమండలి జయించెనని నుడిచిరి.

కర్ణాటక ప్రభువు తెలియజేయున్న విషయములను వినుటకు మంత్రిగృహము 2 లేదేని సమావేశమగుదురు.

హ్యారిన్ పత్రికలు కర్ణాటకప్రభువు నిజాయుగము ఆభిసందించుచున్నది.

మిత్రమండలి క్రొత్తఒడంబడికమార్గములను

కెమాల్పిన్లు లంగీకరించెదరా?

లండన్, ఆక్టోబరు 9: - కెమాల్పిన్లు మిత్రమండలి క్రొత్తఒడంబడిక మార్గముల నంగీకరించెదరా యను సంశయములు బయలు దేసెనని.

తురుష్కులతోను న్యాయముగకోర్కెల నన్నిటిని ఆదరించవలెనని ఉదయపుపత్రిక లన్నియు తెలుపుచున్నవి. మొన్నటి ఒడంబడికనుగూర్చి ప్రెంచివారు కెమాల్పిన్లుకు నచ్చజెప్పగల్గిన, కెమాల్పిన్లు ఇప్పుడు క్రేసులో ప్రవేశించు తురుష్కు పోలీసుభటులసంఖ్యను ఆంగ్లీరించువిషయమై తురుష్కులు దళింపలను జేయుచున్నను పాయింకేరుగార్లు టర్కీలోనే క్యరచరములు పరిష్కారము గావచ్చును

తటస్థపక్షములో ప్రాచ్యదేశము లేకుండ జేయుటకు ఉత్తమమైన సంపాద మని ఇస్మితుపాసాగారు మిత్రమండలితో చేపడు ప్రయత్నము నివ్చిరి.

డార్జిన్ వెల్పునుగూర్చి తాత్కాలికముగ ఆలోచించు విషయములగూడ రషియా పార్లమెంటుండ జేసిన రషియా తురుష్కుసంధికి విరుద్ధముగ నుండునని స్పష్టముగ ఆంగ్లీరా ప్రభుత్వమువారికి రషియానులు తెలియజేసిరి.

లాయర్ జార్జి గారు రాజనీయవలె నని ప్రతిద్యములు బయలుదేరినను ఆయన అట్లు జేయుమాదనలు కాన్పించవు. సంధిగాక పరిష్కారము కానంతవరకు ఏయెన్ని రాజనీయమని గోరుట యుక్తము గాదని మైమునత్రిక ఆక్షేపించుచున్నది.

న్యాయాయుక్తు, ఆక్టో 9: - సాకాశర్థకసంఘమువారు క్రొత్త సారాయిని బంధనలను ఆయుధముతో గ్రహించిరి చాల అనుమానముతో జూచుచున్నారు. సారాయినంతను కష్టము ఉద్వోహలు బంధించిరి.

జీజీభాయి అనుపత్రి వ్యవహారము

బొంబాయి కార్పొరేషన్ వారివిమర్శనము

బొంబాయి కార్పొరేషన్ వారు చెందుదినములు చర్చించి జీజీభాయి ఆనుపత్రిలో నుండి రోగులను తనివెత్తెద విషయమునుగూర్చి సర్కారువారు గావించిన ప్రకటన ముసంపూర్తిగ నున్నది ని వి మర్చించి యా క్యరచరమునంతను బరిశీలించి సరియైనపద్ధతుల నేర్పజుటకు అధికారాధికారసభ్యులు సమానసంఖ్యాకులుగనుండు నొకకమిటీ నేర్పజు పవలసినదని బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి సూచించిరి. అంతవరకు ప్రభుత్వపు ఆనుపత్రిలను పొగుగా నిర్వహించవలసినది. దివాలాదీనినట్టి హోలేగారు సభ్యుడుగా నుండెదగునా యనవి విషయమునుగూర్చి స్కాట్ కాన్ కోర్టు చీఫ్ జడ్జిమొదట నిర్ణయము నెలుంగుటకై కమిషనరును నియమించిరి.

చిత్తూరుకాదినంత

చిత్తూరుకుడి సి. రాజగోపాలాచారిగారు యిట్లువ్రాసిరి

రాష్ట్రీయదళము జరిగిన కాలములందు చిత్తూరుకాదినంత కలలో మూడువేల గూఢాదులకాది మూడురోజులలో ఖర్చు అయివది. ఇందుమూలముగా నమ్మకమైన ఖాదీలభించిన, అనేకమంది కొనుటకు సిద్ధము నున్నారని తెల్లమగుచున్నది.

పరదేశకన్యముల అంగళ్లకై పికలు చేయవలయునని ఆనేకస్థలముల వినుచున్నారము అట్లుతెలుచుటకు పూర్వము నమ్మకమైనకాది తగినంత తయారుచేయించుటకు మన విధి యై యున్నది. ఈ క్రింది స్థలములం దీపావళికై గుడ్డకొనువానికనుకూలముగ గారితని సంతలు ఆయా దినములలో జరుపబడును. నెల్లూరు తాడిపత్రి కాదిన రత్నల ఆస్థలముల తమగుడ్డలుచున్నట్లు ఏర్పాటుచేయవలయును. నగరి, ఆక్టోబరు 18. పలనకనేరి ఆక్టోబరు 18. తిలతిని ఆక్టో, 14. చిత్తూరు ఆక్టో, 15. తిరుపతి ఆక్టో, 16. కాలహస్తి, ఆక్టో, 17.

కొచ్చిలోభిద్దరు

ఆచార్య ప్రభులచంద్రశేఖర లేఖ

కలకత్తానుండి ఆచార్య శేఖర గుప్తెయరు 29 వ లేదేని కొచ్చి కాంగ్రెసు ఖాశీకాళా కార్యదర్శి కిటుల వ్రాసిరి. "మీరు పంపిన భిద్దరు బట్టెలను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిని. ఒక ఉన్నత కుటుంబ సంజనితముగ సోదరీభక్తి నిత్యము నూలునడచుచు నుదనియు తనయంట నాలుగు వేలవర్గములను వెట్టిచి నదనియు విచార సంతరించితిని. నే నభిందించి ఆకీర్షణించితిని ఆసక్తిమణికి తెలుపగోరెదను. యన దేశవాసిద్రవ్యనిర్మూలమునకు ముఖ్యపాధర మగు నుత్తరకార్యము నీసోదరి శేఖర నేర్పుచున్నది. తక్కిననాశితములగూడ నీసోదరీభక్తివలెనే దేశసేవ చేయుదురుగాక.

నేతపనివారు పనుకునూలును నిరసించుట

కొచ్చిలోను వంగరాష్ట్రమునను స్థితిగతు లొక్కటిలే యున్నది. నే త ప ని కు ల వృత్తి గా గల వారు పనుకునూలుతో బట్టలను నేయుటకు నిరుత్సాహులగుచున్నారు. కాని యిప్పుడేపుడు వారుగూడ మనదారికి వచ్చుచున్నారు. నాణ్యులలో పలువురు నేతముకొను మనస్త్రమగుగ ల్యాము నొసరించిరి. డాక్టరు ప్రభులచంద్రశేఖర గారు మున్నగువారు భిద్దరునుగూర్చి గ్రామములలో చాలాతర్రతో పనిచేయుచున్నారు. కొన్ని గ్రామములలో (చణుగురు 82 పానులకుండు) 7-8 మునుగుల నూలు కయారగుచున్నది. వంగరాష్ట్రమున కుద్ధభిద్దరు తక్కువ. పనుకునూలు నూలును పేక స్వదేశీమిల్లునూలును వెట్టియే చాలమంది మిత్రముగా నేయుచున్నారు.

నేతమధ్య భిద్దరుకొరకు దేశసంచారము చేయుచున్నాను. వంగరాష్ట్రమున చిటిగాంగులూను గానోకొండలలోను తప్ప మరెక్కడను ప్రతిపంబ లేదు. ఇప్పుడు ప్రత్తివేసు వేయించుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. మాత్రకామ జిలిలులు జగత్ప్రసిద్ధములు ఇప్పుడాపని తనమంతరించిరి. దానిని మరల నెలకొల్పవలయున్నది. భగంతుకు మీమ తోడ్పడుగాక అనిరేగారు వ్రాసిరి.

ఎస్. మోహిద్దీన్, ఎమ్. ఖాసిమ్

సాహెబ్ అందుకో

ఫర్షి చక్ మేకర్లు, సర్పారావుచేట క్రొత్తమాపు మేలైన గృహసౌకర్యములు ధరలు సరసము, ఒకసారి ఆర్యునుకంపి పరీక్షించకోరెదము

ఆకపర్ష కాన్ వాను వేయబడిన క్యాంపులవలము	
సాధారణక్యాన్ వానువేయబడినది	1-కి ధర రు 14/-
మంచమునకుత గింపించి	1-కి ధర రు 12/-
పరదాలు, కోడలు, దారము	1-కి ధర రు 1/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపు తోటి కర్చి	1-కి ధర రు 1 1/2/-
చాతపలక	1-కి ధర రు 1/-
క్యాంపు ఇనుపమడుపుకుర్చి ఇనుప ఆ	
ముతోగ్రహ	1-కి ధర రు 4/-
క్యాంపుకుర్చిఆరమ్ముతకుండా	1-కి ధర రు 2 1/4/-
క్యాంపు ఇనుపనూలు	1-కి ధర రు 2 1/8/-
క్యాంపు ఇనుపపోర్టుగుమేజా	1-కి ధర రు 8/-
క్యాంపుకుర్చి	1-కి ధర రు 4/-
పూగు (రాకింగు) కర్చి	1-కి ధర రు 6/-

జాబులు.

ఉపమాక ఆగ్రహారం (నిశాఖపట్టణం)

అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము, నక్కుపల్లి. (గ్రామముల వారు కలసి వెంకటగోపాలాచార్యులగారి యాజమాన్యమున మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము ఆధిభోగానుమతో పెరవల్లి వారు, ఉపయం విప్లవములలోను కలయములలోను సహా (సహాచార్యులు ప్రార్థనలు గావించినారు. సాయంత్రం ౫ గంటలకు అన్నవాసము గావించినారు. ఆనంతరము మహాత్ముని భార్యగారును పుష్పవిమానమున నుండి బాబాభిషేకమేళములతో జాతీయభవనంలో భిక్షువస్త్రధారణలు సుమారు ౧౦౦౦ మంది క్రమంలో కట్టినవారులతో గ్రామోత్సవము చేపట్టినారు. సేకర్యేంద్రస్వామివారి ఆలయమున గోవింద భక్తాచార్యవారు భోజనమును ప్రార్థనలు గావించినారు. శ్రీవారి సన్నిధిని కనుమూరి కేకటాచార్యులగారు మహాత్ముని నిత్యమును సహాగరితా విధానమును ప్రవర్తించినారు. తరువాత శ్రీమహా పట్నాల సోమసుందరాచార్యులు గారు మహాత్మునిచరిత్రను భిక్షువీచయమును ప్రవర్తించి పృథ్వీవస్త్ర ధారణమునకు ప్రార్థనాపరిచినారు. ఆనంతరము నక్కుపల్లి గ్రామమును అంగుల దయచేసి పుత్తవమును ప్రవర్తించినారు.

అభివృద్ధిరత ప్రైవేటుమహాసభ

ఈ సభ సందర్భపురమున 4 వ తేది కూడినది. పుమారు అయిదువందలమంది ప్రతిభలు సభ నలంకరించిరి. ప్రభుత్వమున సాయంత్రము ౩ గంటలకు రాత్రి రచితభావములతోను దేశీయ సంకీర్తనలతోను మంగళహార్యారావలతోను జయజయ ధ్వజాలతోను ఆహ్వానమును సుమారు బయలుదేరి యాత్మసముతో అధ్యక్షులకు రావులవారు వేదభక్తి చింతావని రావనివారు యక వైద్య ఎమ్. వి. వి. ఎల్. గారిని ఉపాధ్యక్షులు దిగించి రాత్రి బాలకృష్ణ దూడె గారిని సభ నలంకరించినది. సభా ప్రారంభమున గ్రంథి వెంకటసుబ్బారావుగారు ప్రసంగించి వెంకట గోపాలయ్యగారు ప్రసంగించి దేశభక్తియుతో యాత్మస ప్రార్థన మొనరించిరి. గోవిందవామన వీరేశలింగవేద వందేమాతర సంకీర్తనమును విశ్రాంతిభావమున గావించి కన్యకాపరమేశ్వరీ స్తవమును మొరంతబడిపియ్యట ఉపాధ్యక్షులు ఉపవాసమును చేసిరి. తదనంతరము అధ్యక్షులు గ్రంథిగోపాల్ గారిని మొరంతిరి. అధ్యక్షులతోపాటుగా మహారాష్ట్ర భాషలోను అంగములోను ముద్రించుచే పంచివెట్టబడిన. అధ్యక్షుని ఉపవాసము ప్రైవేటుకు వేదోక్తాది భర్తములు బోధించుటేగాక స్వదేశీ ఉద్యమము కూడా వివరించబడినది. మహాత్మా గ్రంథిగారు ప్రైవేటు స్వదేశీ వస్త్రధారణ మొనర్చుచు దానిరకన తప్పక శతదాద్యము తీరును, వారును ప్రైవేటు వారి వాక్యములను తరచుచేసింది. శతమున వర్తకములు మిక్కిలి తక్కువగానన్నది. వాటిని పాపించవలసియున్నది బుద్ధివంతులను ప్రైవేటు బుద్ధియున్నాయ. ప్రైవేటులో యజ్ఞయాగాదికర్తలు కథిరారున్నదిమను కాస్త్రాది ధర్మకాస్త్రములందు భారతదేశాని ఇతిహాసములందు ప్రైవేటు లభ్యయినను చేయవలసినదిగా తప్పియున్నది. ప్రైవేటులో వాటి ద్వి కృషి గోరతులములు ముఖ్యతనములు వాటిలో వాటిద్యమును చేయుచున్నార గాని ముఖ్యమగు గోరతునివయమై శ్రద్ధవహించుటలేదు. గోవులు పూజనీయములైనవి. వాటిపాలు మొదలగు సంచకవ్యములు వనకు ముఖ్యముగా పనిచేయును. అట్టి గోరతులమును మనియున్నార. వానివెంచుటకు కృషియు ముఖ్యములే. దొర్లవ్య రీతిక స్వరాజ్యమునకు ప్రైవేటు లిప్పక పాటుపడవలయును మీకు ఉద్యోగచిక్కులులేవు చాలావరకు స్వతంత్ర్యమై మనదే ఆచారపడియుండుటకల్లపాకంతకాస్త్రదే భోద్యమున పాలానినందుకు చిట్కలుగలగలేవు భాది యాత్మసమున కరణ్యము ప్రయత్నముసలువును. ప్రయింటు శ్రీలూకటి రెండు గంటలు లిప్పక నూలుదీయవలయును. ప్రైవేటు వర్తకు లీ కని తెలివైన తప్పక శతదాద్యము తీరుననుటకు సందియములేదు. గొర్న మెంటు శిక్షణలో సంకేతము బడయ జాలరు. రాష్ట్రీయ శిక్షణముగా భాది నిర్మాణము మొదలగు స్వభావములే తప్పక స్వరాజ్యము బడయగలరు. విశేషము గొర్న మెంటు సేవకావ్యులలోనుండు ప్రాప్తములకు గల చిట్కలు మీకులేవు. స్వతంత్రతనులు ప్రైవేటుతో స్వదేశీ శక్తియు నిర్వహించుచు మొదలగు విషయములు కంత్రీగా నుపవర్తించిరి. వాలంటియర్ చాలాభాగము భాదీనే ధరించి యుండిరి. పిమ్మట వివిధస్థలములనుండి వచ్చిన తంతివార్తలు భవములైనవి. పిమ్మట విషయ నిర్ణయక సభ సేర్పాటు గా బడినది.

(2వ విలేఖరుడు)

మహాత్ముని జయలు అనుభవము

అభివృద్ధి వార్తలు

(యంగు ఇండియా)

"గంధిమహాత్ముని ప్రవృత్తి భక్తుడు" అని వ్యవహరించు కొనుచునొక ఆమెరికను, ఆ దేశములోని వైద్య వార్తాపత్రిక యందు, ప్రకటితమైన యొక చిన్న వ్యాసభాగమును బంపి వాడు. "చెజనాలయందు గంధి మహాత్మునికి నుభవముగన్న" దను పెద్దయక్షులములలోనుండి లిప్తి కను వాడగనే వాడు చిత్రితవృత్తి వచ్చెను. బొంబయి ప్రభుత్వమువారు గంధి మహాత్మునికి దీక్షము విషయమై, రాత్రులందు దీక్షము కాకలేనని ద రభాస్తు నిబంధనలేదనియు, దరభాస్తు వచ్చిన, యాలోచించి బనునియు, చిప్పిన పిన్నమాలిన జబాబు సీయవలయును చెప్పి నందున వా యాత్మసమునకు మేకలేకయుండెను. ఆమెరికను మిత్రుడు బంపిన కాగితమును చదువుచు, నేను లేచియుంటివా లేక నిద్రలో కలగంటివా యని యాత్మసమునకు వా కండ్లను కదలుకొంటిని. ఇట్టి యభివృద్ధులను, అందులోను ముఖ్యముగ మ హాత్మునికి జయలులో నొసగిన యాదరణ పద్ధతుల మీదకు తన పాత్రమొట్టిక నుండినప్పుడు ఈ సంవత్సరము జూన్ 20 వ తేదివారి క్రొందిభము బొంబయినండి ఆమెరికాకు బంపియుండునని నమ్ముటకే వాడు మహాత్ముని నుండెను. ఆమెరికాలో ప్రకటింపబడిన వ్యాసభాగ మీదిభముగ నున్నది:

"చెజనాలయందు గంధిమహాత్మునికి

నుభవముగ నున్నది"

బొంబయి, జూన్ 21:-అన్నోసీయేపెట్ (వెను సంకే తము:-"సువర్ణతెలియునందు గంధి మహాత్ముని ఆధికారులు వాసుగ వాదించుచున్నారని మహాత్ముని సందర్శింప వెదకిన పలువురు మిత్రులను తెలుపుచున్నాడు. గంధి ప్రతిజ్ఞమును కనీస మొకయర్ధగంట కాలమైనను రాటుమును ప్రతిష్ఠా మూలకు తును మిగిలినకాలము వ్రాయుటయందును చదువుటయందును గడపుచున్నాడు. ఆయనకు తన స్వంతయాచారమును తెప్పించు కొన నిచ్చుచున్నాడు. మేకపాలు, కొట్టె, కనులూ పచ్చి ద్రాక్ష ఎప్పటికలెనే భుజించుచున్నాడు.

"ఈమధ్యనే గంధిని జెయిలునందు చూచినచివ యొ కరిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:

"గంధిని ఆశ్రయచేసినది మొదలు ఆధికారులు ఆయనకు దాక్షిణ్యముతో వాచుచున్నారు. ఎకలైనను వచ్చి ఆయనతో సంభాషింపవేదలినవో వారధ్యంతరమున తెట్టుటలేదు. ఎన్నిమా రులైనను సందర్శింపవచ్చును. ఈసంభాషణలప్పుడు సూపరెం పెండెంటో, జెయిలలో, ఎవరో యొకరు కూడ నుండును.

"తనగదికి ముందుండు కనారాయందు గంధి పరీక్షు మీద మార్చుని రెండుదిండ్లపై ఆనుకొని యుంటిగాయ వశ నుండును. ప్రేక్షకులు జెయిలులోనికి వెదలవచ్చును. గంధి వారి ని పంచపాళియందు సందర్శించును. వారన్ని విషయములను గూర్చియు సంభాషించురు, చర్చించురు. వా లేవిషయములను గూర్చి మాటలాడినను, అధ్యంతర తెట్టుటలేదు.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

"మహాత్ముడు తనకువచ్చు ఉత్తరముల సన్నిధిని చూడ వచ్చును. వాకన్నిటిని ప్రత్యుత్తరముల సీయవచ్చును. కాని వానిని సూపరెండెంటు చూచి తన సంతకముచేసి పంపు చుండును.

"నిర్బంధమునకి ఆహారము నివసమును మూడు మాత్రలు వచ్చును. దినమునకు కనీస మొకయర్ధగంట యైనను పూజవడక నిద్ర, రెండవమారు భోజనము చేయవలసినది గంధి కొన్నిమాస ములక్రిందట ప్రతిష్ఠ గైకొనెను. జెయిలులో సయితము ఆవశిష్ట ప్రకార మాడిని నడుపనిచ్చుచున్నాడు.

"నూలకడకుటుయందు ఆయన సంపాదించిన యనుభవము నిల్వణి వా కాత్మసమును గలగలేనెను. గత సంవత్సరము ఆయన వంజాయకు వచ్చియుండినపుడు సరిగా వడక జాలకయుం డెను. ఏక వెంజరు నూలు కడకుటయే దుర్లభముగ నుండెను. కాని యిప్పుడు తొందరతొందరగా వడకుటయే గాక 25 మొదలు 30-వ వెంజరువరకు వడకగలరు. ఆయన భోజనము సామాన్య నిర్బంధులకు భోజనమునకన్న భిన్న ఎక్కువగాదు. కావున అట్టి భోజనమునకు అవకాశము కలిగించుటకు ప్రభు త్వమువా రంగీకరింప రని నేను తెలంపను.

చెజనాల నిబంధనలు

"ముఖ్యముగ గమనింపవలసిన యొక మొకటిగలదు. ఆయ న పిమ్మటగాని చెజనాల నిబంధనల నల్లంఘించినవాడు కాదు. ఆయనను గౌరవముగ చూచినది, ఆయన ప్రార్థనవలనగాక, ఆధికారుల స్వంతయేర్పాటులవలననే యని యెరుంగునది. ఆధికారులు ఆయనయొడ మర్యాదలను, గౌరవమును ప్రకరించు చున్నారు."

బొంబయినండి ఆమెరికా కిరీటి పరికిమాలినట్టి, యజ వ్యాకరమైనట్టి, సంకేతము ఎట్లు వెదకెవా యని యాత్మసము గలగలుచ్చుది. వైసంకేతములోని ప్రతివాక్యమును దానికి ప్రతి కూటమును వాదగణన మనకు నుర్వింపవలయున్నది. జూన్ 20-వ తేదివారికి గంధిమహాత్ముని ఎరవాడ తెయిలునకు దుంది మాడుమానులు జూరేచే గడచెను. ఆయన శనిధిభము సన్నిధినిను మండినదియు ఎల్లవరును వినితమే "ఆయనకు తన స్వంత యాచారమును తెప్పించుకొనవచ్చు" నట!! "సంభా వణలకును సందర్శనములకును అధ్యంతరము అందెవు!!" ఎన్ని మారులైనను అవకాశముండెను!! "వాడు అన్నవిషయములను గూర్చియు చర్చించుకొనవచ్చును. అధ్యంతరము అందెవు!!" "ఈ యు త్తరముల సన్నిధిని చూచుకొనవచ్చును" "వాని కన్నిటిని ప్రత్యుత్తరములను నూడ నిచ్చుకొనవచ్చు!!" చూడుడి, విసోదము రాను రాను ఎట్లు మెచ్చుచున్నదో ఈ సత్కార్యమును గౌరవమును మహాత్ముని ప్రార్థనలకు గాకను "ఆధికారుల స్వంత యేర్పాటులవలన" యట!! "ఆధికారులు ఆయనయొడ మర్యాదలను, గౌరవమును ప్రకరించుచున్నార!!"

ఇంతటి యభూత్యచారిత్రుని నిర్బంధించి ప్రభుత్వము గౌర వముగ నే చూచుట సాగరకత లక్షణమని ఎల్లరును నమ్ముటచే యని ఆమెరికను మిత్రుడును వైభవన సంకీర్తిని నమ్మియుండుట యాత్మసముగాదు. కనుక నే ఆతిగు మహాత్మునికి జెయిలు సూప రెండెంటు ద్వారా పంపిన యు త్తరమునందు "నిర్బంధము గాక కాలము గడువక యుండునపు డెల్ల వాడు వ్రాయుచుండ వచ్చు"నని వ్రాసెను. మహాత్ముడు మూడుమాసముల కొక్క మార 25 యు త్తరమును వ్రాయవచ్చు ననియు ఆయన త్తరము సయితము పరిశీలనకు లోబడవలసియుండు ననియు ఆ పరిశీలన నివయుగ నుండుటచే మహాత్ముడు తన యవకాశమును వినియో గించుటకు నిరాకరించె ననియు ఆమెరికనునకు తెలిసినట్లులేదు.

సి. రాజగోపాలాచారి.

తిలక్ గ్రంథాలయము - తెనాలి

తెనాలి పట్టణమునందు లోకమాన్య భావకార్థముగా తిలక్ గ్రంథాలయము నొకదానిని స్థాపించి యిప్పటికి సుమారు రెండువత్సరములైనది. అప్పటినుండియు బహుజనోపయోగముగ పనిచేయు చున్నది. ఎక్కువగ ప్రతిభలు తెప్పించుచుండుటకే హేతు నిగాకలోకద్యుతు వ్యాధిమునకు నెక్కువ కృషి స ల్పయినవచ్చినది. సామాన్యజనులకు దేశముయొక్క పరిస్థితు లను ఉద్యమముయొక్క తత్వమును తెలిసికొనుటకు మంచి అవ కాశము కలుగ జేసినది. మాపట్టణముందు ఉద్యమవ్యాధికి నిజ ముగా ఈగ్రంథాలయమే ముఖ్యకారణమని అందరికి తెలిసికొ నినయమెయ్యెను "ధనమూల విదంబక" అనుసామ్యముగ గ్రంథాలయమునకు ధనములేదే తీరాదకట వచ్చుచున్నది. దేశోపాధిపతులగు ముఖ్యముగా, తెనాలిపాళలు వీరియొక్క ప్రయోజనమును స్మరణకు తెచ్చుకొని తన ధనసహాయము చేయగోరు చు న్నాడు. ఈసందర్భమున ఒక చిన్న వనవి చేయవలసి యున్నది. ఈ గ్రంథాలయపు పాపణ కుగాను కొందరు బుద్ధిమంతులు తిలక్ యువజనంఘ మను "మేర వాటకముల వత్సదప్రభు ప్రదర్శింపవలది, అంతలో మా పట్టణమునందున్న సంగీత శిష్యుల మనోరంజని ధియేటరు ఆను వాటకమునం శిష్యులె, అందలి కచ్చుకవ్యమును జాతీయసంస్థ లకు వినియోగించు మని యేర్పాటు చేసికొనవారు. అట్టి నిష్కలంక ప్రైవేటు ఉద్యోగముతో శ్రీ పరులొనసభ అను మేర వాటక ములను ప్రదర్శింపగలిగి నూట పదియారులు మాపురమందు గల జాతీయ విద్యాలయమునకు ఇచ్చియు, తిలక్ గ్రంథాలయము నకు రు 25 లు ఇచ్చుచున్నా మనియు కల్పింపయెనుట తెలియ జేసినారు. ఏకారణముచేతనో మాగ్రంథాలయపు సామగ్రి వారి కద్దనే ఉంచుబడియున్న ద్రవ్యము ఇంతకుండును జెలవడియుండ లేదు. కాన మాపట్టణయందు జాతీయసంస్థలకు ఉద్యమ ప్రోత్సా హమునకు గుండెకాయ యుదకు ఈ గ్రంథాలయమును వృద్ధి పొందించుటకుగాను తమగత యోగినకొలది సాహాయ్యము చేయుచు ప్రాజాన కృషిమెన్న యీ గ్రంథాలయమునకు భారకముచోయుభంగి వెంటనే రు 25 లిప్పించెదనని తలచు చున్నాను. గ్రంథాలయసభ్యులు వారిచందాలను, కట్టిన వాస్త వ్యులు విరాళములను నొసంగి గ్రంథాలయమును కాపాడవేడు చున్నాను.

దోనేపూడి కామేశ్వరరావు,

కార్యదర్శి

జాబులు

నెల్లూరుజిల్లా కౌన్సిలసంఘము

గయలో జరుగజూపు అభిలఖిత కౌన్సిలసభ క్రతి జిల్లాసంఘమువారును యీనెల 1వ తేది లోపుగ యెన్నుకొని 15వ తేదికి రాష్ట్రీయ సంఘమునకు తెలపవలయునని కోరుచు రాష్ట్రీయ కార్యద్యం చెందుకోజుల క్రిందటనే ప్రతికములము తెలిపియున్నారు. కౌన్సిలసభ క్షేత్రదలచిన వాల్లెరును 10వ తేదిలోపుగ 8 రూపాయలు రుసుముతో కూడ తమదరఖాస్తులను పంపివో, త్వలోజిల్లాకౌన్సిల సంఘసమావేశముగావించి సదరు ఎన్నికలు జరుపబడును.

కే. పార్థసారధి అయ్యంగారు కార్యదర్శి.

ఖద్దరు సర్టిఫికేట్లు

నెల్లూరు జిల్లా సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ సమావేశమై మూడవసారి అన్ని విషయముల గూర్చి చర్చించి, ఖద్దరు ప్రస్తుతుల కియ్యవలసిన సర్టిఫికేట్లు ఉండవలసిన క్షేత్రాలపై తీర్మానించుకొనెరి. ప్రస్తుతము కృష్ణజిల్లాయందు జరుగుకొనెరి గూర్చి శ్రీయంత బట్టాభి సీతారామయ్యగారు వ్రాసినయొక్కత్రయనందలి అభిప్రాయములను గమనింపజేసెను. స్వచ్ఛతను ప్రతికస్తుమును చూచి నిరూపింపవలసినదనియు, మొత్తము మీద క్షేత్రీకి సర్టిఫికేట్లు ఇచ్చుటయందు చాలకష్టములుంటుచే అట్లు కూడదనియు తీర్మానింపబడినది. ఈసంఘము తరపున ఈవరకు సర్టిఫికేట్లు పుచ్చుకొనియుండువారుకూడ, ఇటువై అనగా 15-10-22 తారీఖునండి తమ కృత్యము లన్నిటిమీదను కౌన్సిల మండ్రచేత్రాలు తీసికొనవలసియుండుననియు, లోగడయిచ్చియుండు కృత్య సర్టిఫికేట్లు అతేదికి వెనక చలామణి కాజాలవనియు తెలియజేయడమైనది.

కొ. పార్థసారధి అయ్యంగారు జిల్లా కార్యదర్శి.

కన్యమహాజన సంఘనిధి

సంఘనిధికి విరాళములను వసూలుచేయు నిమిత్తము మ-రా-శ్రీ, రాయచూడపల్లె కోవెలముడి గోపాలకృష్ణయ్య చాదరి, పర్యంత కేసి మల్లిఖార్జునచాదరి, ఆరుగులకాటి గంగయ్య చాదరిగార్లు నేనున్న కలసి ది 4-11-22 లగాయతు 8-10-22 వరకు సంచారముజేయగా ఆయాగ్రామములందు, విరాళము లొసంగిన వారలు చూపినపుత్రాహము అదరణయు సంఘాభిమానము వర్ణనాతమము. ఇదంతయు జూడ సంఘాధ్యక్షణయందు వీరలకు సమీక్షాత్నాహ ముద్దవించియుల తోచుచున్నది. మహాశయలందరు విరాళము లొసంగిన సంఘ మనతి కాలమునందే యభిర్బుధిగాంచగలదు. గాన సాంఘికమహానీయులెల్లరు సంఘోన్నతికి పాలుపడగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాను. విరాళము లొసంగిన మహాజనులకు సంఘము తరపున వందనము లర్పించుచున్నాను.

విరాళములు యిచ్చినవారలు గుడివాడ తాలూకు

- కోనరాజు శ్రీరాములుచాదరిగారు వరుమద్దాలి రూ. 500
యలమంచిలి పున్నయ్యచాదరిగారు కనమూరు రూ 1000
కపిలేశ్వరపురం
కోలివర రత్నయ్యచాదరిగారు రూ 1000
చిగురుపాటి రంగయ్యచాదరిగారు రూ 500
పాలెడగు పరశురామయ్యచాదరిగారు చివ్వోగిరాల రూ 500

సూరపనేని వెంకయ్యచాదరి

మిల్లయజమానుల కొకవిజ్ఞప్తి

మనరాజధానిలో బిజ్జయ్య, యంత్రాలయములు జూటు మిల్లులు, బిజ్జయ్య తాలయము ఇంకను మరికొన్ని యంత్రాలయములు వున్నవి. వీటికి కాలసిన మిల్లుసామానులు. అనగా తెల్లబు, ఎర్రు సాట్లు అయిల్లు తదితరసామగ్రి మెసినరీ, యంత్రు చెన్నపట్టణం కలకత్తా బొంబాయి మున్నగు పట్టణములందున్న యింగ్లీషుకంపెనీలనుండి ఎక్కువగా తెప్పించుచున్నాము. కొన్నిచోట్ల మనదేశస్థులు కంపెనీలు స్థాపించి వారుగాని వీరందరు వైసామానులు సాఫ్ట్వేర్ కేసులనుండి తెప్పించి ఎక్కువ ఖరీదులకు మనకు సల్లెయి చేయుచు అమితలాభమును పొందుచున్నారన్న సంగతి మిల్లయజమానులందరికి విశదమేకగా! ఇదిగాక వీరు సకాలములో మంచి సామానులు కూడా పంపరు. మనమువేలకువేలు రూప్యములు ఖ

ర్చువెట్టి ఇట్టి యిట్లుందులు పడుట కడుకోవనీయుము. మనమందరము కలసి పేర్లు వేసికొని ఒక లిమిటెడుఫరము స్థాపించి వై మిల్లులకు కాలసిన యంత్రు సామానులు మనము తెప్పించుకొనినయెడల మనకు సామానులు మంచిని దొరుకుటయేగాక స్వల్పభలకు లభించును. ఇట్లు సహకారసంఘపద్ధతులమీద స్థాపించియెడల యెట్లాగే మెంటు ఖర్చులు వోను మనమువెట్టిని సామువై చూటికి 20/0 లాభము రాగలదని నేను దృఢముగా చెప్పగలను.

మిల్లయజమానులందరు గలసి ఒక్కయిసానియు సాపించుకొని సంవత్సరమున కొకతూరి మనమందరము ఒక్కచోట కలిసికొని వర్తకవ్యాపారమైన సంగతులు చర్చించుకొనుటకు వీలవుతుంది గనుక మిల్లయజమానులందరు యీ విషయములవై తగు సలహాలిచ్చు ప్రార్థిస్తున్నాను.

బందరు సమయమంత్రి వెంకటరామబ్రహ్మం 7-10-22 రైనుమిల్లు ప్రాధమికరు

తెనాలి లెల్ క్ జాతీయ విద్యావీరము.

శ్రీ చుండూరు పున్నయ్య పారిశ్రామిక పాఠశాల దీపావళిపండుగకు తమ కానుకల సర్పింపును ఆర్యులారా!

1920 సంవత్సరం శ్రేష్ఠులకు మానములో కలకత్తాలో జరిగిన అవసరజేయ మహాసభలో అసహాయోద్యమ తీర్మానము అంగీకరింపబడిన వెంటనే తెనాలిగ్రామములో జాతీయవిద్యా లయము శ్రీయంత జేకబ్బక్ కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షతవ్రేంద స్థాపించబడి కేటీవరకు కేటీయలయొక్కయు, ముఖ్యముగా తెనాలితాలూకా వాస్తవ్యులయొక్కయు, సహాయముతో జనుప్రదముగా జరుగుచున్నది.

శ్రీయంత చుండూరు మహామంత్రరావుగారు తమ తండ్రిగారి భావకార్యము శ్రీ చుండూరు పున్నయ్య పారిశ్రామిక కాపున జాతీయ విద్యావీరమునకుచేర్చి వారు కృతకృత్యులైరి. వారింసంగిన మూలధనమునుంచి ప్రతినెలయె రు 100 లు కడ్డి యీపాఠశాల కార్యకర్తమువారికి వచ్చుచున్నది. యీగ్రామములోని వర్తక శిఖావలులు యీపాఠశాలయొక్క సారస్వతకాపు పోషణ నిమిత్తము ఒక ధర్మనిధిని యేర్పాటుచేసి యీపాఠశాలకు కొంతవరకు పోషణచేయుచున్నందుకు వారి తయ్య ప్రశంసనీయులు. యీపాఠశాలకు యీతరకు యీతాలూకా వాసులున్నూ, యింకాయితరులన్నూ ద్రవ్యసహాయుచేసి యీపాఠశాలను నిలువజేట్టినందుకు వారికితయ్య వందనీయులు. ప్రస్తుతము యీపాఠశాలలో సారస్వత విద్యయు వద్రంయు నూలువడుటకు నేటి మొదలగు వృత్తివిద్యలన్నూ నేర్పబడుచున్నవి. నేతకాపులో 20 మంది విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగా నేర్చుకొనుచున్నారు. దేశములో స్థాపించబడిన ప్రతిస్థాపనల నిర్వహ్యముగా జరుగునట్లు తగు సహాయముచేయుట దేశీయుల విధ్యుక్తధర్మమైయున్నది. రాబోవు దీపావళిపండుగలలో ప్రతి గ్రామములోను విద్యాభిర్బుధికొరకు నిధిసూలు చేయబడుచున్నది అనితిలో కొంతభాగము మాకు కూడపంపి మాయుద్దయమునకు తోడ్పడ దేశీయులందరి ప్రార్థించుచున్నాము.

ఇటికాల సూర్యనారాయణ, భాగవతుల రాజగోపాలం, మహాకార్యదర్శులు.

లోకల్ బోర్డులు

చిత్తూరులో జరిగిన ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభవారు ఒక తీర్మానమును గావించి అందుల స్థానిక సంఘములలో ఆసహాయ వారు పాల్గొనుట లాభదాయకముగాదని వారి అభిప్రాయమును స్పష్టికరించినారు. ఈలాటి తీర్మానము గావించబడి నందులకు కడు వింతిలుచున్నాను. ఈతీర్మానము నుపసాదించిన వారి యొక్కయు దానిని బలపరచినవారి యొక్కయు ఉపన్యాసములు ప్రచురింప బడలేదు గాన ఇట్టి తీర్మానము గావించవలసినదనినందులకు అవసరమును దానిని సభవారామోదించు నట్లు చేయుటకు వారు చేప్పిన కారణములను గ్రాహ్యము చేసుకొనుట కష్టముగా నున్నది. ఈ తీర్మానము ముగిసినపల సభ్యులుగను, లోకలుబోర్డు మెంబర్లుగను నున్న ఆసహాయదారుల కొందరి మనములలో శాందోళనము కలుగజేయుచున్నది. తీర్మానము ననుసరించి తమ తమ సభ్యత్వములకు రాజీనామా నిమిత్తుటకు

రాష్ట్రీయ సభవారు పారబడియుండవచ్చు ననేయుద్దేశ్యము గల వారగుటచే నిర్దేశరహితములగున్నారు. మరికొందరు సూత్రముగా భావించిన స్థానములకు సభ్యత్వముగఁబడెడు తుతూహలు లయ్యు జంతువున్నారు. ఈ తీర్మానము సీతార్చు చేసెడిది గాని అజ్ఞయిచ్చెడిది కాదని వాల్లెగురురు. అయినను తమకు అభిమానము గల రాజకీయ సభలనుండి వెలువడు తీర్మానముల మూలాభిప్రాయముల నిరసించుట వారి మతముగాదు. కడు శుభ్యముతో వాత సరియగు మార్గమెది కని ప్రశ్నించుకొనుచున్నాను. రాష్ట్రీయసభ యొక్క యుద్దేశ్యమును యెఱుంగుట ప్రతిమంతుల ధర్మముగాదని నిమ్మయ స్థానిక సంఘములలో పాల్గొనుటయో, మానుటయోగ్న ప్రశ్నకు త్వరలో న్యాయమున, సరియైన సమాధానము కేలవలెనని యోచించు చున్నాను. లాతీయ పక్షపు ప్రతికలలో జూచిన నీ సంగతియే కనుపించదు. వీలకో ప్రతిక తీర్మానమును గురించి మూకీభావమును వహించినవి. బహుశా వారి యీపాత ఈ యంత్రము త్వస్థానముగను కనపించి యుండవచ్చుక. చెన్నతరి సంగతి యెటులున్నది నితరచోట్ల ఈ విషయము యోచనజేసి కడువివచయుగ దట్టక మాను. అందులో ముఖ్యముగ నవహించువారును వారిమిత్రులు నీ స్థానిక సంఘములను స్వాధీనము జేసికొననెంచి కొంతవలు జంతుముగాంచిన మన యాంధ్రదేశమున నీ సమస్య చిట్కగనే యున్నది. కాననకల బహిష్కారమునకును స్థానిక సంఘముల విడనాడుటకును చాల కృత్యా సమున్నట్లు నామనమునకు గోచరమగుచున్నది. ఇప్పటికే రాజకీయ వ్యవహారముల నెక్కువ వాటిలో నవహించువారును పాల్గొనుట మానియున్నారు. చట్టభిక్తార్ముమాట తలవెట్ట నన్నాగు నిర్వాణ కార్యకమమును జయప్రదముగ నడిపించుటకు వీలుండునట్లు కనపించుచుండెనను రాజ్యాంగ విషయముల శోక్యమును మాత్రము ఆసహాయదారులు మానుకొనుట తలపించుచున్నది. అసహాయోద్యమ వ్యాపక మింతతరకైన తమవారి, నేడీలాటి మారణభాగమును మరబోయగ జేయనెందుట సమయము వచ్చువరకు మానవలయును బోధజీయుట యగును. ఆంధ్రదేశమున స్థానిక సంఘముల ప్రస్తుత చరిత్ర ననుసరించి యీ తీర్మానమును సవర్ణించనెంచినచో నితరటి సంవత్సరమును ఈ యేడును ఉద్ద్యమనాయకులకు సన్మానప్రకృతుల వొసంగిన సారికుద సంఘములను, పాశుధసంఘములయొక్కయు వాటి అధ్యక్షుల యొక్కయు నింతుకీర్త్యము నెదుర్కొన నెంచి యిప్పుడుకూడ జైలుననున్న ఆంధ్రరాష్ట్రీయముల యొక్కయు ప్రచారకుల యొక్కయు నడవడికకు నిందయాకోపించుటగును! ఎందుచేతనన వారు ముగిసినపల సంఘములో పాల్గొనిగాని, తేకపాల్గొనెనరన్న భయమున్నగాని ఈ సందర్భముల కలుగ నేరవన్నమాట సత్యము. పోర ఆంధ్రాయనాదులు స్థానిక సంఘములకు బహిష్కరించుటయో చీరాల చరిత్ర సాక్షిభూతముగ దృష్టిపథమున తాండవమాడుచున్నది!! కాబట్టి ఇందుకు చేర్చింప ప్రయత్నించి రాష్ట్రీయసభవారి తీర్మానములను కలుగు విషయ పరిశీలన తొలగించుట కను ప్రయత్నమును ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కౌన్సిలము స్థానుసంఘమువారు జేసెననియు నమ్ముచున్నాను. ఈకరవద్ద మనరాష్ట్రీయవారిని యితరరాష్ట్రీయుల తేన్న విషయము కోచినీయుము. త్వలో రాష్ట్రీయ సంఘమువారు పరిష్కరించుట కొన్నిచోట్ల స్థానిక సంఘములలో కలుగ జేసుకొనుట, కొన్నిచోట్ల వాటిని తాకటంకుట తలపించును. ఈసందర్భము ఉద్ద్యమాభివృద్ధికిని, విత్తయువకును, బలమునకును, పొందికకు భంగము వాటిల్లును. స్థానిక సంఘముల స్వాధీకరమకొన నెంచుట గత రెండుపంజ్చిరములనుండియు అవారముగా నున్నది గాంధీయహాత్ముని బిష్కరలకూడ నున్నదకుట వాస్తవము. శ్రీయంత పట్టాభి కితారాయయ్యగారు జన్మభూమిలో వ్రాయుచు అసహాయోద్యమము ఈతీర్మాన బలిమిచే ఒక అంజముండుట తెల్లకట్టావొందుచున్నాను. ఈయభ్యుచకురంగము అడుగుంటిమి. “మస్తు జంతంక”ని వాడుటకలదు. అసహాయోద్యమము చట్టభిక్తార్ము వోయిన తరువాత ప్రస్తుతము చర్చనీయంత్రముగు తీర్మానమువలన ముందజవేయుట గా, మస్తుమంత్రతో గూడిన ఆటవతెగాకయో, కుంటి “మస్తుగట్టు”వలె ఉద్ద్యమమున్నదని చెప్పటకు వింతిలుచున్నాను. ఇంతటితో రాష్ట్రీయకౌన్సిల సంఘసభ్యులు తగు సహాయమును తప్పక జేరెదరుగాకయని ప్రార్థించుచు విరమించు చున్నాను.

భవమిహిసాటి సత్యనారాయణ

బందరు నోబిల్ కళాశాలలో చిరకాలము ప్రాధాన్య పడవినలంకరించియు, ఆంధ్రనాటకకళకు బహుభంగుల నన్న తెచ్చియు నిరుపేదలగు నెక్కు విద్యాధిృల నానకరించియు కొలదిదినముల క్రిందట కీర్తికేధులైన మ. గా. రా. ముత్తరాజు ను బృహరావు పంతులు యం. పి. గారి గౌరవాధ్యముగ బందరులో స్థాపించినవిధికి శ్రీ బాలచరిత్ర సంఘమువారు 5- 10- 22 గురువారము కనకైరవాటకమును ప్రవర్తించి రు 150- 0-0 లాగుంగిరిని ఒకరు వెలపుచున్నారు.

ఆగశతలీహము

రు 116 లు బహుమానము

(213)

తయ, దగ్గు, బియ్యపు, ఉబ్బనము, మొదలగు స్వేచ్ఛవ్యాధులకు ఈ ఔషధము అమోఘముగా పనిచేయును. 1 నెల రోజులకు ఎటువంటి తయరొగ్గలేదుగా భూతిగా నివారణయగును. వినికి పట్టములేదు, వారంరోజులలోనే చాలా భాగము తీసిగొనియు కనిపించును. అట్టి ఔషధము లేనివారు రాకపోకల ఖర్చులు మాకు పంపియెడల మేము స్వయంగా తచ్చి భూతిగా వ్యాధి నివారణచేసి అటుపిమ్మట వైన వ్రాసిఁబహుమానము తీసికొనెదము. వారంరోజులకు సరిపడు నందుకు 5 పి. ఖర్చులతో రు 1-3-0 లు అగును. 1 నెల రోజులకు 4-6-0 లు అగును. కావలసినవారికి కేటలాగు ఉచితము.

మేనేజరు శ్రీ వేణుగోపాల వైద్యశాల, గోపాలపురం కొత్తపేట పోస్టు, గోదావరిజిల్లా

మోహినితైలము—వెండుకలను వెంచి నిగిగ లాడించును

ప్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది—5 తులములు నూనెగల సీసా 1-5 అణాలు 12 మాత్రమే నెం. 6, తంబుళెట్టిపీథి, మద్రాసు. అమృతాంజనం డిపో, నెం. 108, ఫ్రెరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయములేదు (1045 4)

శ్రీ గద్వాల మహారాజే సాహెబుగారి మెప్పుచే బంగారుపతకమును బొందిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియైదు వత్సరముల కాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పలుప్రదేశము లందును ఉపయోగించబడి ఆశేతులను రక్షించింది.

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతభౌతస్మృతమును, ఉపయోగింపదగినవి

ఇవి ప్లేగును గణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును మీము వేప్పియుండు ప్రకారము నేమిచుచుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులను పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణి స్త్రీలుగూడ ఉపయోగించవచ్చును. ప్యాకింగు పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము

హైమాదిపానకము 6 అవున్సుల సీసా రు 1-4 లు } శతభౌతస్మృతము 1 అవున్సుసీసా రు 0-14-0 లు
8 " " 0-12 } 1 " " 0-10-0

తంబిలిసము:—“మండిట్” మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము 41, ఆచారప్ప వీధి, మద్రాసు.

వెంటుకలే ఆందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దుర్బ్వతో తొడి రాకమునకే త్వరపడు. తొడిచుచుట వెంటుకల కెట్టినయెడల వెంటుకలు పొడైపోవును. అంతవరకు రాసింతువద్దు.

నేడే
కామినీయా నూనెను
వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది విషవర్మకు చేయబడినది.
వెంటుకల కెట్టి లోక మున్ను, కిలో మాండ్ల మున్ను, యిది వికారము.
వెంటుకలు తిట్టుట గాని, గడకు గాని యుండదు.
మీ వెంటుకలు మరల యెట్టుటి మెత్తనమును గల్గి వట్టు కడ నుండి మెరయుచుండును.
ఈ రోజుననే దీనిని వరిక్షించి చూడుము.
వెంటుకలు యెట్టు కృత్రియగునో కనిపెట్టుడు.
గామినీయా తలహాద నిన్ను శస్త్రోక్తస్థానిక జేయును.
నెల బుడ్డి 1-5 రుక మాత్రము. 5. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.
అన్ని వోల్టేజీలకు ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.
ఇది నుండు లమ్మజా సంవరదనము, శరత్ లమ్మ, వాసిపెద్ద నూడ తొరకును, తేటన్న, పోలు యెకెంటు—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ ఆండు
కెమికలు కంపెనీ,
155 బామ్బాయ్ వీధు, బొంబాయి.

నవరము బంగారము చే

తయారుచేయబడిన

పద్మాశిని, క్లావర్ డిజైన్, యెస్ చంద్రి, సాదా బొలామణి, మోహన్, వంకర, పార్వీ, బొంబాయి, కేతుంథల, రాజావతి, నల్గొయిని మంగళూరు మొదలగు రకముల గాజులు అన్ని నైజాల లోను స్టావలో సిద్ధముగానున్నవి. ఇష్టములేనివో తీసుకొని వైకము వాపనీయబడును.

ఉమిడి రామయ్య శెట్టి, (1842) గురుస్వామి శెట్టి, నగల వర్తకులు వైసాబజారులోడ్డు, మద్రాసు.

అపూర్వజ్యోతిష గ్రంథరాజము

వీనిని గురించి 28-7-21 తేదీగల “ఆంధ్రపత్రిక” యిట్లు వ్రాయుచున్నది “హె.కె.స్వ. ఆస్ట్రోలొజి” ఇయ్యది సర్వజనోపయోగకరమగు పుస్తకము. ఇందలి క్రమవివరమును ఆ మూల్యము, జ్యోతిషములమని ప్రజలకుంచిను మాయాపులకు పలుకు, పాతకలు సురుప్పించి వారు చెప్పెడు కల్లమాటలు నమ్మి మోసపోవువానికిది కల్పితపు. ఇతరుల సహాయ మేమియు నక్కరలేకుండ బాతకము, జన్మనక్షత్రము, మున్నగువానితో పనిలేకుండ ఏనెల కానెల కలగగల భావి ఫలములను ఎవరివట్టుకు వారు విడువలభముగ చూచుకొనవచ్చును. అట్లు ప్రతివిషయమును ప్రతివారికిని బాగుగ బోధపడునట్టి యీగ్రంథరాజము అతిసులభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది. మరణకాలమును నిర్ణయించుట, నూర్యచంద్రాక్షాదలను బట్టి కుభకార్య ప్రాంభమునకు అనుకూలకాలనిర్ణయము, దీర్ఘత్వవిశిష్టమునకు చేయవలసిన కనులు నిందు వివరింపబడినవి. విశేషముగా మతసరములేకుండ తెలియవలసిన విషయములన్నియు దీనియందు గలవనుట తిక్యయోక్తిగాదు.” దీనినెల పోస్టుఖర్చులుగాక రూ 2-0-0.

ప్రీమియర్ ఎస్ట్రోలాజికల్ బోర్డు, చోడగంగ, విశాఖరత్నంపల్లె

వనాషధినరస్పరిల్లా

రక్తహీనతను పోగొట్టి రక్తమును పరిశుభ్రము చేయుట యందు శేర్మిణిక గాంచినది ధర 1-10-0 ఇండియా సిల్వర్ కేసందు ఎచ్చటికైనను తపాలాఖర్చు ఉచితముగా పంపబడును.

విలాసము పి. డి. సావంత్ నెం 144 వనసావాడీ, బొంబాయి

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్పుబడినవి.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd., Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పుటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిమ్మనట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములకు తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నార.

వైకనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాంధూ పర్వ స్వాటికల్ వర్క్సు

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు (388) బొంబాయి నెం 13. ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెసింగు కంపెనీ, పోర్ ఏజెంట్లు: కాకినాడ.